

Xəbər
Nikaha girmək istəyən 261 nəfərdə sifilis aşkarlandı
yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 4 fevral 2016-cı il Cümə axşamı № 26 (6347) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün yeni xilas formulu

Azərbaycan və BƏƏ arasında əməkdaşlıq qarşılıqlı əsaslarla qurulub və fəallığı ilə nəzərə çarpır; iqtisadçılardan ilginç şərhlər

yazısı səh.7-də

Bankların bağlanması prosesi səngiyə bilər - birləşmə isə aktualdır...

yazısı səh.4-də

Əmanətlərə təhlükə: "Böyük əmanətlər qaytarılmaya bilər..."

yazısı səh.6-da

Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatı azalır - 4,4 milyard qaldı...

yazısı səh.10-da

"PKK Laçına köçür" - iddia...

yazısı səh.11-də

"Çudo Peçka" da çökür

yazısı səh.10-da

Qarabağa dair Minsk konfransının çağırılması məsələsi ciddiləşir

yazısı səh.13-də

"Coca-Cola Azərbaycan"ın 47 yaşlı rəhbəri harada və necə ölüb?

yazısı səh.14-də

Apteklərdə dərmanların baha və keyfiyyətsiz olmasının sirri

yazısı səh.15-də

Azərbaycanın böyük dostundan Ermənistanla qarşı sanksiya çağırışı

yazısı səh.13-də

10 gün əvvəl qızı olan ana yol qəzasında öldü

yazısı səh.14-də

Qırğızıstan dollar kreditlərinə güzəşt etdi-bəs Azərbaycan?

yazısı səh.10-da

Ağır xəstəlikdən əziyyət çəkən aşıq kömək istəyir

yazısı səh.15-də

Regionun iki supergücü barışır - şok gəlişmə

RUSİYA VƏ TÜRKİYƏ ANLAŞMAQ

ÜZRƏ - GİZLİ AZƏRBAYCAN FAKTORU...

Son təyyarə insidenti bölgədə müharibə riskini artırmaqla yanaşı, tərəfləri təcili və müdrik addımlar atmaq zorunda qoyub; savaşa ən çox kimə sərf edir?; Prezident Ərdoğanın qarşıdakı Bakı səfərinin daha bir pərdəarxası; Qarabağ məsələsi də yeni keyfiyyət mərhələsinə adlaya bilər, əgər...

İlham Əliyev sahibkarların müdafiəsi üçün fərmanlar imzaladı

Prezident yanında Apelyasiya Şurası və Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası yaradıldı; ekspertlər ölkə başçısının bu addımlarının sahibkarlığın inkişafı və maliyyə, bank sektorunun sağlamlaşdırılması, böhranın aradan qalxması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini deyirlər

Arzu Nağıyev:
"Prezidentin Londona səfəri yeni bir mərhələnin başlanğıcı da ola bilər"
yazısı səh.3-də

Etibar Əliyev:
"Bizə işləməyə imkan vermədilərsə, canları sağ olsun"
yazısı səh.6-da

Ərəstun Oruçlu:
"Sərt şəkildə qarşısı alınmasa, kompromat savaşı qızısa-qızısa davam edə bilər"
yazısı səh. 8 və 9-da

Azərbaycan prezidenti Böyük Britaniyaya səfər etdi

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Böyük Britaniyaya səfər edib. APA-nın məlumatına görə, dövlət başçısı BMT-nin baş katibi Pan Gi Mun, Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının baş naziri David Kameron, Almaniya kansleri Angela Merkel, Norveç Krallığının baş naziri Erna Solberq və Küveyt Dövlətinin emiri Sabah əl-Əhməd əl-Cabir əs-Sabahın dəvəti ilə Londonda keçirilən "Suriyaya və regiona dəstək" konfransında iştirak edəcək.

Böyük Britaniya Azərbaycana yeni səfir təyin edib

Böyük Britaniya Azərbaycana yeni səfir təyin edib. Səfirlikdən "Report"a verilən məlumata görə, bu vəzifəyə diplomat Kerol Meri Kroft təyin olunub. Yeni səfir mayda Azərbaycana gələcək. Kerol Meri Kroft bu vəzifədə İrfan Siddiqi əvəz edəcək. İ.Siddiqi 2013-cü ildən Azərbaycanda çalışır. K.M.Kroft 1987-ci ildən Böyük Britaniyanın xarici işlər sistemində çalışır. Diplomat indiyədək ölkəsinin XİN sistemində müxtəlif vəzifələrdə çalışıb.

"Oğurlanan 120 min dollar deputata məxsus deyil"

Bakının Nərimanov rayonunda mənzildən oğurlanan 120 min dolların Milli Məclisin deputatlarından birinə məxsus olması barədə xəbər həqiqəti əks etdirmir. Bunu virtualaz.org-a Daxili İşlər Nazirliyi mətbuat xidmətinin şöbə rəisi Orxan Mansurzadə deyib.

Onun sözlərinə görə, həmin pul polisə ərizə ilə müraciət edən vətəndaş Elmira Mehdiyevə məxsusdur.

Xatırladaq ki, virtualaz.org dünən Nərimanov Rayon Polis İdarəsinə istinadən rayon sakinlərinin birinin mənzilindən səfirin içəri-sindəki 120 min dolların oğurlandığı barədə xəbər yaymışdı.

Polisdən onu da bildirmişdilər ki, oğurlanan pulun sahibi hazırda Milli Məclisdə təmsil olunan deputatlardan biridir. Lakin deputatın adı açıqlanmamışdır.

Amerikalılar Gürcüstanda 5 trilyonluq qaz yatağı tapdılar

Amerikanın Frontera Resources şirkəti Gürcüstanda 5 trilyon kubmetrik qaz yatağı aşkarlayıb. Modern.az saytı Gürcüstan KİV-nə istinadən xəbər verir ki, şirkətin prezidenti Stiv Nikandros yaxın 5 il ərzində bu ölkədən Türkiyə və Avropa ölkələrinə qaz ixracına başlayacaqlarını deyib. Onun sözlərinə görə, nəhəng qaz yatağı Cenubi Kaxetiya bölgəsində yerləşir.

"Gürcüstan tarixində yeni səhifə açılıb və xarici bazarda müstəqil enerji siyasətini gerçəkləşdirmək üçün əla şans qazanıb" - deyər Frontera Resources şirkəti açıqlamasında deyib.

Hazırda Gürcüstan ehtiyatlarını Azərbaycanın hesabına ödəyir. Bundan başqa, Rusiyanın «Qazprom» şirkətinin Ermənistanı ötürdüyü qazın 10%-i də tranzit haqqı olaraq bu ölkədə qalır.

"Həmsədrlərin yaxın vaxtlarda regiona səfəri nəzərdə tutulur"

"Həmsədrlərin yaxın vaxtlarda regiona səfəri nəzərdə tutulur". Bunu APA-ya açıqlamasında ATƏT-in Minsk Qrupunun amerikalı həmsədri Ceyms Uorlik deyib.

Onun sözlərinə görə, məqsəd prezidentlərin İsveçrə görüşündən sonra növbəti addımları müəyyən etməkdir: "Biz inanırıq ki, belə bir dialoq davamlı sülhün gətirilməsi üçün vacibdir".

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- İtənillən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;

- Mətbuatı sıldığından sonar abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etməmək;

- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etməmək;
Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan "Yeni Mesavat" - 0.60 AZN və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil, **Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:**
Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur:

İşdən çıxarılan Qarabağ əlili ABS səfirliyi qarşısında aclıq edir

Fevralın 3-də Gədəbəy Qızıl Mədənidən işdən çıxarılmış ikinci qrup Qarabağ əlili Güloğlan İbrahimov Amerika Birləşmiş Ştatlarının Azərbaycandakı səfirliyi qarşısında aclıq aksiyasına başlayıb.

O, Meydan TV-yə bildirib ki, haqsız, xəbərdarlıq edilmədən işdən çıxarıldığı üçün bu yola əl atıb:

"Qalmışam pis vəziyyətdə. İş tapa bilmirəm. Ona görə də belə bir yola əl atmışam. Bilmirəm hara gedim, kimə müraciət edim. Dolana bilmirəm. Ona görə də Bakıya gəlib, Amerika səfirliyinin qarşısında aclıq aksiyası keçirirəm. Bəlkə kömək edə, səsimi eşidələr".

Güloğlan İbrahimov boynundan asdığı plakatda aclıq elan etməsinin səbəbi ilə bağlı məlumat da yazıb.

AzadlıqRadiosu isə yazır ki, lər də, Güloğlan İbrahimov oturdığı yerə aksiyanı davam etdirəceyini bildirib.

"Texnikabank" Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna üzv bankların reyestrindən çıxarılıb

"Texnikabank" ASC Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna üzv bankların reyestrindən çıxarılıb və ona verilmiş şəhadətnamə ləğv edilib.

Fondun "APA-Economics"ə verilən məlumata görə, Azərbaycan Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin 1 fevral 2016-cı il tarixli, 10/1 sayılı qərarı ilə "Texnikabank" ASC-yə bank əməliyyatlarının aparılması üçün verilmiş 24.02.1994-cü il tarixli, 198 sayılı lisenziyanın ləğv edilməsi ilə əlaqədar olaraq, 30 iyul 2007-ci il tarixdə 19 nömrəli reyestr nömrəsi ilə Fondun üzv olan "Texnikabank" ASC 03 fevral 2016-cı il tarixində "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 22.3.1-ci maddəsinə uyğun olaraq Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna üzv bankların reyestrindən çıxarılıb və ona verilmiş şəhadətnamə ləğv edilib.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq! Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

İstanbuldakı Azərbaycan diaspor təşkilatının sədr müavini intihar edib

İstanbul Türkiyə Azərbaycan Dərnəyinin sədr müavini Abbas Murad Danışmalı fevralın 3-də İstanbulda intihar edib. Bu barədə APA-ya dərnəyin sədri Səfər Qaraqoyunlu məlumat verib. Onun sözlərinə görə, A. M. Danışmalı dünən səhər yeməyini yedikdən sonra özünü 6-cı mərtəbədə yerləşən evinin pəncərəsindən atıb. Hadisə baş verən vaxt onun həyat yoldaşı da evdə olub.

Səfər Qaraqoyunlunun sözlərinə görə, 64 yaşlı Abbas Murad Danışmalı bir müddətdir psixoloji problemlərinə görə müalicə almırmış.

Qeyd edək ki, intihar barədə ilk xəbəri vesti.az saytı yayıb.

Nikaha girmək istəyən 261 nəfərdə sifilis aşkarlandı

"Nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin tibbi müayinədən keçmə Qaydası"na uyğun olaraq ötən il iyunun 1-dən bu günə qədər nikaha daxil olmaq istəyən 93 800 insan tibbi müayinədən keçib".

Bunu "Report"a açıqlamasında B.Eyvazov adına Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfuziologiya İnstitutunun talassemiya-profilaktika şöbəsinin müdiri Aysel Mikayılzadə bildirib.

Onun sözlərinə görə, həmin şəxslərin 5 790 nəfərinin talassemiya daşıyıcısı olduğu üzə çıxıb: "Bu haqda onların özlərinə də məlumat verilib. Müayinə aparıldığı gündən indiyə qədər 43-ə yaxın cütlükdə, yəni həm oğlana, həm də qızda talassemiya aşkarlanıb. Hətta xəstəlik aşkarlandıqdan sonra evlənməkdən imtina edənlər də olub. Müayinələrin nəticələri həmin şəxslərin qeydiyyatda olduqları tibb müəssisələrinə göndərilir".

Şöbə müdiri vurğulayıb ki, son səkkiz ayda 55 nəfərdə İV infeksiyası, 261 nəfərdə isə sifilis olduğu müəyyən edilib: "İV infeksiyası ilə bağlı məlumatlar Respublika QİÇS-ə Mübarizə Mərkəzinə göndərilir. Çünki həmin şəxsləri təkrar müayinədən keçməlidirlər".

Qeyd edək ki, Ailə Məcəlləsinə edilən dəyişikliklərdən sonra 2015-ci il iyunun 1-dən etibarən nikaha daxil olmaq istəyən vətəndaşların tibbi müayinədən keçmələri məcburiləşdirilib. Nazirlər Kabineti tərəfindən nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin tibbi müayinədən keçmə qaydaları təsdiqlənib, tibbi müayinə olunmalı xəstəliklərin siyahısı müəyyənləşdirilib. Bu məqsədlə səhiyyə müəssisələrində zəruri şərait yaradılıb. Tibbi müayinə və məsləhətlər nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin və onlardan birinin yaşayış yeri üzrə Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilən dövlət tibb müəssisəsində həyata keçirilir. Tibbi müayinənin keçirilməsi və məsləhətlərin verilməsi pulsuz aparılır.

Özünü yandıran qadının vəziyyəti ağırdır

Ağcabədidə intihar məqsədi ilə özünü yandıran 52 yaşlı Zərnəşan Ələkbərovanın vəziyyəti ağırdır.

Bunu musavat.com-a 5 nömrəli Şəhər Klinik Xəstəxananın Yanıq Şöbəsinin baş həkimi Şöhrət Məmmədov deyib. Baş həkimin sözlərinə görə, Z.Ələkbərovanın bədəninin 60 faizi yanıb: "Xəstənin nəfəs borusu ciddi xəsarət alıb. Başından benzin tökərək özünü yandırb. Baş və boyun hissəsi tamamilə yanıb. Həyatı üçün təhlükə var. Hazırda reanimasiyaya yerləşdirilib. Vəziyyətinin ağır olması və ən pis hala hazır olmaları üçün ailəsinə də məlumat vermişik".

Baş həkim onu da bildirib ki, xəstənin yaxınları onun özünü yandırmasının səbəbi kimi ailə münasibətini göstərirlər.

Z.Ələkbərovanın özünü yandırmasının səbəbi kimi ailənin borcunun olduğu da bildirilir. Lakin Z.Ələkbərovanın ailə üzvləri bu haqda danışmaq istəmirlər.

□ **İlkin MURADOV**

Bir qrup müxalif partiya «Antiböhran koalisiyası» yaratdı

Fevralın 3-də bir qrup aparıcı müxalifət partiyası sədrləri və ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının (VIP) mərkəzi qərargahında toplantı keçirilib. VIP mətbuat xidmətindən "Yeni Müsavat"a verilən xəbərə görə, toplantıda ölkədə yaranmış vəziyyət ətrafında müzakirə olunub və "Antiböhran koalisiyası"nın yaranması barədə razılışma əldə edilib.

Koalisiyaya Böyük Azərbaycan Partiyası (BAP), Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyası (KXCP), Azadlıq Partiyası, Gələcək Azərbaycan Partiyası, Milli Konqres Partiyası (MKP), Azərbaycan Liberal Demokrat Partiyası (ALDP), Azərbaycan Xalq Partiyası (AXP), Aydınlar Partiyası, Ümid Partiyası, Dünyəvi Bozqurd Partiyası, Vətəndaş və İnkişaf Partiyası (VİP), bir sıra hərəkat və təşkilatlar daxil olublar.

Azərbaycan Demokrat Partiyası (ADP) isə yeni yaradılmış koalisiyada müşahidəçi kimi iştirak edəcək.

□ **E.SEYİDAĞA**

Meyiti tapılmış neftçinin kimliyi müəyyən edildi

Yanvarın 29-da Xəzər dənizinin Türkmənistan sektorunda aşkar edilmiş cəsədin DNT analizinin nəticələri məlum olub. SOCAR-dan verilən məlumata görə, ekspertlərin rəyində əsasən, cəsəd "Neftqaztiki" Trestində çalışmış Səmədov Xoşbəxt Xaniş oğludur.

Dekabrin 4-də təbii fəlakət nəticəsində Neft Daşlarının 501 və "Günəşli" yatağında 10 saylı dəniz özüllərində baş vermiş qəzalar nəticəsində itkin düşmüş neftçilərin axtarışı davam edir. (APA)

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Fevralın 4-də Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin Suriya üzrə donor konfransında iştirak etmək məqsədilə Böyük Britaniyaya səfəri planlaşdırılır. Azərbaycan prezidenti Londona Böyük Britaniyanın baş naziri Devid Kameronun şəxsi dəvəti ilə gedir.

Böyük Britaniyanın paytaxtında İngiltərə, Almaniya, Norveç, Küveyt və BMT-nin təşkililə Suriya üzrə donor konfransı keçiriləcək. Konfransda regionda humanitar və təhsil layihələrinin həyata keçirilməsi, eləcə də iş yerlərinin yaradılması ilə bağlı müzakirələr aparılacaq. Eyni zamanda Suriyadan olan qaçqınlara yardım məqsədilə vəsaitlərin toplanması məsələsi də müzakirə olunacaq. Qeyd edək ki, Azərbaycanın dövlət başçısı mart ayında ABŞ-da keçiriləcək nüvə sammitinə də dəvət olunub. Bunun ardınca prezidentin Londona dəvət olunması Azərbaycan-Qərb münasibətlərindəki "buzlaşma" dövrünün arxada qaldığını deməyə əsas verir. Hesab olunur ki, ölkəmizin önəminə yüksək qiymət verən aparıcı dünya dövlətlərinin dəvətləri yeni mərhələnin başlaması baxımından mühümdür.

Milli Məclisin deputatı Zahid Oruc "Yeni Müsavat"a açıqlamasında səfərin önəmindən bəhs etdi: "London-Bakı münasibətlərinin əvvəlki xarakterini nəzərə alanda Devid Kameronun dəvəti münasibətləri yeni mərhələyə daşımaq üçün bir fürsətdir. Dağlıq Qarabağın separatçı rəhbəri Bako Saakyanın Britaniyaya viza alması və onun yüksək siyasi dairələrlə təmasları fonunda Azərbaycanın rəsmi siyasətində xeyli soyuqlaşma baş vermişdi. Başqa cür də ola bilməzdi. Xalqımız üçün torpaq probleminin nə qədər həssas olduğunu nəzərə alsaq, dumanlı Albionun təcavüzkar sanksiyalara deyil, böyük ödüllərə layiq görmələri açıq-aşkar narahatlıq doğururdu. Axı Rusiyanın hər yerdən təcrid edildiyi təqdirdə Britaniya tərəfindən Cənubi Qafqazın geopolitik düzənə baxış ermənilərin üstün bir mənafeyinin nəzərə alınması ilə qurulmaqda davam edir. Halbuki Bakı bütün ingilis şirkətləri üçün geniş privileqiyalar yaradıb və neft-qaz müharibələrinin son 20 illik dövründə keçmiş sovet məkanından Azərbaycan qədər Qərbdə ardıcıl müttəfiqlik edən dövlətlər çox olmayıb. Hər halda, BP və digər korporasiyalara sadəcə Britaniya büdcəsinə vergi ödəyən transmilli qurumlar kimi yanaşmaq doğru olmazdı. Belə nəhəng qurumlar bəzən siyasətin və iqtisadiyyatın özündən və müxtəlif administrativ ofislərdən qat-qat böyük gücə malik olurlar". **Ona görə Z.Oruc deyir ki, ölkə prezidentinin Britaniyaya səfəri orada Suriya məsələsinin müzakirəsi halında da bizim üçün çox əhəmiyyətlidir:** "İki ölkə ara-

İlham Əliyev Londona dəvət olundu - Qərblə buzlar əriyir

sında yarımqıç qalan planlar var. Xüsusilə də təhlükəsizlik istiqamətində bir çox səfərlər təxirə salınmışdı. Bir çox proqramlar dayandırılmışdı. Halbuki ən yüksək səviyyədə çalışan lobb mərkəzlərimizdən biri məhz Britaniyadır və onlar indi də bütün cəhdləri ilə ingilis diplomatiyasını və parlamentariləri, lordlar palatasının üzvlərini Azərbaycanın əvəz edilməzliyinə inandırmağa çalışırlar. Ümid edək ki, bütün işlər yenidən aktiv bir əməkdaşlıq müstəvisinə qayıtmağa imkan verəcək. Britaniya ilə yaxşı münasibətlər Amerika ilə də pozulmuş əlaqələrə bərpə etməyin açarıdır. Qoy transmilli qurumlar da buna öz müsbət təsirlərini göstərsinlər".

Politoloq Arzu Nağıyev düşündür ki, Azərbaycanın Qərblə böyük problemi var idi: "Davos görüşündə bir daha bu hiss olundu və doğrudan da prezident İlham Əliyevin bir lider kimi qəbul edilməsi təqdirləyici haldır. Bu məsələ prezidentin Ərəb Əmirliklərinə səfəri vaxtı da özünü göstərdi və Rusiya xarici işlər nazirinin də həmin ərəfdə səfəri müəyyən mətləblərdən xəbər verir. Düşünürəm ki, London səfəri də məhz Azərbaycanın regional konfliktlərdə, o cümlədən Suriya məsələsində də mühüm rol oynaya biləcəyindən xəbər verir. Eyni zamanda bu dəvətdə Rusiya - Türkiyə gərginliyinin də həlli istiqamətində müzakirələrin aparılacağı inandırıcıdır". **A.Nağıyev Türkiyə prezidenti cənab Ərdoğanın da bu ərəfdə Azərbaycana səfərinin planlaşdırıldığına diqqət çəkdi:** "Düşünürəm ki, bütün bunlar bir-biri ilə bağlı məsələlərdir. Təbii ki, Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyevin Londona səfəri iki dövlət arasında yeni bir mərhələnin başlanğıcı da ola bilər. Məlumdur ki, BP şirkətinin də Azərbaycanla mühüm layihələri var və hazırda həyata keçirilir. Bir sözlə, bunu mühüm bir səfər kimi dəyərləndirmək lazımdır".

Aktual

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu Azərbaycan prezidentinin Böyük Britaniyaya dəvət edilən digər dövlət başçıları ilə Suriyaya maliyyə dəstəyi mövzusunun müzakirəsinə qatılmasını xüsusi vurğuladı: "Vaxtilə Azərbaycan çox niyyət göstərərək Əfqanıstana da maliyyə dəstəyi vermişdi. Ele günü bu gün bu dəstək davam edir, ayrıca əfqan məmurları

Bakıda kurslara dəvət olunurlar. Ona görə də baxmayaraq ki, Azərbaycanın özünün böyük investisiyalara və maliyyə resurslarına ehtiyacı var, gələcəkdə Suriyanın yenidən qurulmasında biz simvolik olsa da, hansısa rol ala bilərik". **Ekspert şübhə etmədi ki, İ.Əliyev fürsətdən istifadə edib Londona səfəri çərçivəsində Böyük Britaniyanın baş naziri Devid Kameronla da fikir mü-**

badiləsi aparacaq: "Məsələ burasındadır ki, BP şirkətinin gəlirlərindən Böyük Britaniyanın da büdcəsi yararlanır. Başqa sözlə, BP şirkətinin Azərbaycanda qazandığı gəlirlər dolayısıyla Böyük Britaniya büdcəsinə daxil olur və bu az məbləğ deyil. Bunun qarşılığı olaraq da Böyük Britaniya bu kimi şirkətlər vasitəsilə Azərbaycanın ən böyük investoru - Ancaq rəsmi Bakı Böyük

Britaniya kimi ölkələrin Azərbaycanın qeyri-neft sektoruna yatırım qoymasını, özəlləşdirmədə iştirakını istəyir. Bu istiqamətdə də danışıqlar aparıla bilər. Hərçənd bu istəkdən əvvəl Azərbaycan hökuməti islahatlar paketini hazırlamalı və müvafiq addımlar atmalıdır ki, Böyük Britaniya kimi ölkələrdə fəaliyyət göstərən iri şirkətlər özləri üçün maraqlı sahələri müəyyənləşdirə bilsinlər".

Zahid Oruc:
"İki ölkə arasında yarımqıç qalan planlar var"

Arzu Nağıyev:
"Azərbaycan prezidentinin Londona səfəri iki dövlət arasında yeni bir mərhələnin başlanğıcı da ola bilər"

Elxan Şahinoğlu:
"Gələcəkdə Suriyanın yenidən qurulmasında biz simvolik olsa da, hansısa rol ala bilərik"

Yeri gəlmişkən, iqtisadçı alim Qubad İbadoğlu "Yeni Müsavat"a açıqlamasında prezidentin Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə (BƏƏ) səfərinin alt qatları ilə bağlı maraqlı fikirlər söylədi: "Birincisi, BƏƏ və bütövlükdə ərəb dövlətləri ABŞ-da güclü diasporaya malikdir. Mümkündür ki, ABŞ Konqresində müzakirələr zamanı onların dəstəyini almaq müzakirə mövzularından biri olsun. İkincisi, investisiya əməkdaşlığı, Azərbaycanın strateji layihələrinə onların cəlbə, nəhayət, 3-cüsü neftin qiymətinin ucuzlaşmasının qarşısını almaq üçün birgə mövqenin müəyyənləşməsi ola bilər".

□ Cavid TURAN

Bakıya qaçan erməni ailəsi vətəndaşlıq üçün müraciət edib

Gevorkyanların isə Ermənistanı öz istəkləri ilə təhvil verildiyi bəlli oldu

2010-cu ildə Azərbaycana sığınan və 2014-cü ilin dekabrında Ermənistanı qaytarılan Gevorkyanlar ailəsinin düşmən ölkədə həbs edilməsi haqda məlumat vermişdik. Əsas sual doğuran məsələ erməni ailəsinin 3-cü ölkəyə deyil, tərk etdikləri dövlətə qaytarılması ilə bağlıdır.

Gevorkyanlar ailəsi ətrafında cərəyan edən proseslər ötən il sentyabrın 17-də öz müraciətləri əsasında ölkəmizə pənah gətirən Ermənistan "Milli Azadlıq Hərəkatı" təşkilatının rəhbəri Vaan Martirosyan və onun ailəsinin Azərbaycanda qalmasını təhlükə altında qoyub. Ehtimal olunur ki, bu erməni ailəsi də öz ölkələrinə təhvil verilə bilər. Xüsusilə Gevorkyanlar ailəsinin hansı şərtlərlə Ermənistanı qaytarılmasının səbəblərinin məlum olmaması bir çox suallar yaradıb.

Azərbaycanın tərəf çıxdığı beynəlxalq hüquq norma-

larında belə situasiya yaranarsa, öz ölkəsini tərk edən şəxs və ya şəxslər milliyyətdən asılı olmayaraq, tərk etdikləri dövlətə deyil, 3-cü ölkəyə təhvil verilməlidirlər. O zaman bir sual ortaya çıxır: Azərbaycan erməni ailəsi ilə bağlı nə üçün belə addım atıb?

Vaan Martirosyan və onun ailəsinin Azərbaycana sığınmasında böyük əməyi olan hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu Ge-

vorkyanlar ailəsinin öz xahişləri ilə Ermənistanı qaytarıldığını bildirdi: "Bildiyim qədər onlar öz xahişləri ilə geri qaytarılıblar. Azərbaycan tərəf onları zorla təhvil verməyib. Açıq şəkildə öz ölkələrinə getmək istədilər. Üçüncü ölkədən imtina etdilər. Hansı səbəbdən belə istəklərinin yarandığını, açığı, bilmirəm".

Hüquq müdafiəçisi Vaan Martirosyan və onun ailəsinin Azərbaycan vətəndaşlı-

ğı almaq üçün ölkə prezidentinə müraciət etdiklərini də qeyd etdi: "Vaan Martirosyan və onun ailəsi Ermənistanı qayıtmayacaq. Onlar ekonomist durumdan ölkəmizə pənah gətirən ailədir. Bunlar siyasi ailədir. Onları Ermənistanı qaytarmağa heç bir ehtiyac yoxdur. Açığı, o erməni ailəsi ilə məşğul olan azdır. Buna səbəb də hazırda ölkəmizdə kifayət qədər ciddi problemlərin olmasıdır. Amma erməni ailəsi ilə bağlı hər şey yaxşı olacaq. Vaan Martirosyan və onun ailəsi vətəndaşlıq üçün ölkə başçısına müraciət edib. Ölkəmizdə qalmaq istəyirlər. Bu istiqamətdə proseslərin nə yerdə qaldığını bilmirəm".

N.Cəfəroğlu erməni ailəsi ilə görüşdiklərini də açıqladı: "Onlarla görüşdük. Hər şey normal gedir. Vəziyyətləri çox yaxşıdır. Mühafizə sistemləri möhkəmdir, ciddi qorunurlar. Onlara çox diqqət ayrılır. Ermənistanı yaxınlarına belə buraxmırlar. Onların 3-cü ölkəyə təhvil verilib-verilməmələri özlərindən asılıdır. İndidən nəse demək təzdir".

□ Cavanshir ABBASLI

Prezident yanında Apelyasiya Şurası və Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası yaradıldı

Prezident İlham Əliyev sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki və hüquqi şəxslərin müraciətlərinə baxılması sahəsində çox pilləliyin təmin edilməsi, mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının qərarlarından, hərəkət və ya hərəkətsizliyindən yuxarı orqana şikayətlərin verilməsi mexanizminin təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə Prezident yanında Apelyasiya Şurası yaradılması haqda fərman imzalayıb.

Fərmana görə, Nazirlər Kabineti normativ hüquqi aktların bu fərmana uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat verməlidir.

Apelyasiya Şurasının tərkibi aşağıdakı qaydada təsdiq edilib:

Şuranın sədri
Eldar Nuriyev - Prezident Administrasiyasının Dövlət nəzarəti şöbəsinin müdiri.

Şuranın üzvləri:
Feyruz Mustafayev - Prezidentin İqtisadi məsələlər üzrə köməkçisinin xidmətinin aparıcı məsləhətçisi;

Vüsal İsayev - PA-nın Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin Hüquqi xidmətlərinin göstərilməsi məsələləri sektorunun müdiri;

Bəhram Məmmədli - PA-nın Dövlət nəzarəti şöbəsinin baş məsləhətçisi;

Nəsimi Məmmədov - PA-nın İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin Mətbuat və informasiya orqanları ilə iş sektorunun böyük məsləhətçisi;

Elturan Babayev - PA-nın Qanunvericilik və hüquq ekspertizası məsələləri şöbəsinin baş məsləhətçisi;

Niyaz Əliyev - PA-nın Regional idarəetmə və yerli öz-

İlham Əliyev sahibkarların

müdafiəsi üçün fərmanlar imzaladı

Ekspertlər ölkə başçısının bu addımlarının sahibkarlığın inkişafı və maliyyə, bank sektorunun sağlamlaşdırılması, böhranın aradan qalxması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini deyirlər

nüidarəetmə orqanları ilə iş şöbəsinin baş məsləhətçisi;

Süleyman Qəmbərov - PA-nın Sənədlərlə və vətəndaşların müraciətləri ilə iş şöbəsinin Vətəndaşların qəbulu və müraciətləri ilə iş sektorunun müdiri;

Anar Əliyev - İqtisadiyyat Nazirliyinin Hüquq şöbəsinin müdiri.

Prezident yanında Apelyasiya Şurası haqqında əsasnamədə göstərilir ki, şura sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki və hüquqi şəxslərin özlərinin sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı müraciətlərinə baxılması sahəsində çoxpilləliyin təmin edil-

məsi, mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının apelyasiya şuralarının qərarlarından, hərəkət və ya hərəkətsizliyindən (korrupsiya ilə əlaqədar hüquq-pozmalarla bağlı müraciətlər istisna olmaqla) yuxarı orqana şikayətləri (bundan sonra - şikayət) verilməsi mexanizminin tənzimlənməsi məqsədi ilə yaradılmış və ictimai əsaslarla (ödənişsiz əsaslarla) fəaliyyət göstərən kollegial orqandır.

Prezident həmçinin sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki və hüquqi şəxslərin şikayətlərinə baxılması sahəsində şəffaflığın və obyektivliyin təmin edilməsi, bu sahədə şəxslərin hü-

quqlarının və qanunla qorunan maraqlarının müdafiəsi məqsədi ilə mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarında Apelyasiya Şuralarının yaradılması haqqında da fərman imzalayıb.

Qurumun təsdiq edilmiş əsasnaməsində qeyd olunur ki, yerli icra hakimiyyəti orqanlarının Apelyasiya Şurası sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən özlərinin sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı yerli icra hakimiyyəti orqanının sərəncamından, əmrindən, hərəkət və ya hərəkətsizliyindən (korrupsiya ilə əlaqədar hüquq-pozmalarla bağlı müraciətlər istisna olmaqla) verilmiş şikayətlərə (bundan sonra - şikayət) baxan və ictimai əsaslarla (ödənişsiz əsaslarla) fəaliyyət

göstərən kollegial orqandır. Bu əsasnamənin məqsədləri üçün "şikayət" dedikdə, sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən özlərinin sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı verilmiş şikayətlər üzrə yerli icra hakimiyyəti orqanının sərəncamından, əmrindən, habelə hərəkət və ya hərəkətsizliyindən tam və ya qismən narazılıq barədə həmin şəxslər tərəfindən Apelyasiya Şurasına verilməsi yazılı müraciət başa düşülür.

Apelyasiya Şurasının tərkibi (sədri və digər 6 altı üzvü) yerli icra hakimiyyəti orqanının

rəhbəri tərəfindən təsdiq edilir. Apelyasiya Şurasının sədri yerli icra hakimiyyəti orqanının başçısının müavinlərindən biri olmalıdır.

Prezident İlham Əliyev bank və maliyyə sektoru ilə bağlı da mühüm fərmanlar imzalayıb. Həmin fərmanlarla Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsi, Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidməti və Mərkəzi Bank yanında Maliyyə Monitorinq Xidməti ləğv edilib və yeni qurum - Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası yaradılıb.

Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası publik hüquqi şəxs kimi yaradılması haqqında fərmanda deyilir ki, palatanın niyyəti qüvvəyə mindiyi gündən və yuxarıda adları qeyd edilən qurumların istifadəsində olan dövlət əmlakı Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasına verilməlidir.

Palatanın Direktorlar Şurasının 5 üzvü olacaq.

Palatanın Direktorlar Şurasının sədrinin və üzvlərinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsi, habelə onların səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi Azərbaycan prezidenti tərəfindən həyata keçirilir.

Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə əlaqədar aşağıdakı tərkibdə işçi qrupu yaradılıb:

İşçi qrupunun rəhbəri
Rüfət Aslanlı - Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin sədri

İşçi qrupunun üzvləri
Asim Məmmədov - "Xalq Bank" ASC-nin Müşahidə Şurasının sədri

Cəlal Qasımov - "Kapital Bank" ASC-nin Müşahidə Şurasının sədri

Faiq Hüseynov - "Unibank" ASC-nin İdarə Heyətinin sədri

Rövşən Cavadov - Azərbaycan Dövlət Neft Fondunun investisiya departamentinin direktoru

Zəka Mirzəyev - Azərbaycan Maliyyə Nazirliyinin maliyyə və sığorta bazarlarının tənzimlənməsi şöbəsinin sektor müdiri.

Nəzərə çatdırmaq ki, prezident İlham Əliyev daha öncə də struktur islahatları apararaq, bir neçə qurumu ləğv edib. Son fərmanlardan görünən budur ki, ölkə başçısı sahibkarlığın inkişafı məsələsinə xüsusi diqqət yetirir və bu istiqamətdə addımlar atılır.

Ekspertlər Apelyasiya Şurasının yaradılmasının sahibkarların üzləşdikləri əngəlləri bərbəşə ölkə rəhbərliyinə çatdırılması, monopolizmin aradan qaldırılması baxımından çox mühüm olduğunu bildirirlər.

Paralel olaraq yerlərdə də apelyasiya şuralarının yaradılması daha çox kiçik sahibkarlıqla məşğul olanların problemlərinin aradan qaldırılması üçün vacib hesab olunur.

Həmçinin üç qurumun ləğv edilməsi və Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının yaradılması maliyyə və bank sisteminin sağlamlaşdırılması siyasətindən irəli gələn addım kimi qiymətləndirilir. Eyni zamanda banklara nəzarətin Milli Bank tərəfindən həyata keçirilməsi də səmərəli metod kimi görünürdü. Faktiki olaraq bu qurum yaradılması ilə bank nəzarəti səlahiyyəti Mərkəzi Bankdan alınmış oldu. Mütəxəssislər bunu çox düzgün addım hesab edirlər.

Bundan sonra Mərkəzi Bank yalnız pul siyasətini həyata keçirəcək, Maliyyə Nazirliyi isə dövlət büdcəsinə məsul olacaq.

Ekspertlər bildirir ki, yeni qurumun rəhbəri vəzifəsinə əsas namizəd Rüfət Aslanlıdır. O, maliyyə nəzarəti sahəsində hazırda ən savadlı və şəriştəli şəxs kimi qiymətləndirilir.

Yeni qurumun məhz bu şəkildə formalaşdırılmasının üz-leşdiyimiz böhranın aradan qalxmasına əhəmiyyətli köməyi olacağı bildirilir.

□ T.ƏHMƏDLİ

Bankların bağlanması prosesi səngiyə bilər - birləşmə isə aktualdır...

Ekspertlər Mərkəzi Bankın radikal qərarlarının bank sistemi üçün vacib olduğunu bildirirlər...

İlham Əliyevin bankların bir-birinin ardınca bağlanması bank sektoru ilə bağlı tələsik qərarların verildiyini ehtimal etməyə əsas verir. Ekspertlərin fikrincə, Mərkəzi Bankın tələsik addımlar atması səbəbsiz deyil. Üstəlik, daha bir neçə bankın birləşməsi vurğulanır. Hətta bağlanan bankların sayının 20-dən artıq olacağını proqnozlaşdırırlar da var. Ekspertlərin fikrincə, Mərkəzi Bankın illərdir dediyi birləşmə təklifini sayı salmayan banklar artıq birləşməyə məcburdurlar.

Hazırda üç kommersiya bankının konsolidasiyası ilə bağlı ilkin razılıq əldə edilib. Mərkəzi Bank fevralın 1-də lisenziyası bərpa edilən "NBC Bank" ASC artıq bu ilin aprel ayında "Parabank" və "De-kabank"la birləşməyi planlaşdırır. Bildirilir ki, hər üç tərəf bununla bağlı razılıq əldə edib. Report.az bildirir ki, mənbə bankların hansı ad altında birləşəcəyinin hələlik bəlli olmadığını və bu mövzu ətrafında danışıqlar getdiyini açıqlayıb. "Parabank"dan adıçəkilən məsələ ilə bağlı məlumatlı olduqlarını, "Dekabank"dan isə bu məlumatın səhv olduğunu bildiriblər. "NBC

Bank"dan isə bildirilib ki, onlar bir neçə bankla konsolidasiyaya dair niyyət protokolu imzalayıblar, lakin bunun hansı banklarla baş verəcəyi ilə bağlı məlumat verilməyib.

Qeyd edək ki, Mərkəzi Bank fevralın 1-də "NBC Bank"la bağlı qərarı qüvvədən düşmüş hesab edib. Halbuki yanvarın 25-də bankın lisenziyasını geri almışdı.

Ekspert Rəşad Həsənov məsələ bağlı musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, əslində bu istiqamətdə, bu işlərdə kortəbiiyyət və tələskənlik var: "Uzun müddət ərzində bankların birləşməsi məsələ-

si müzakirə edilirdi, bu sahədə ciddi iş aparılırdı. Yaranmış son böhranda tələsik qərarlar qəbul edildi. Bu qərarlar bank sektoruna olan inamı sarsıtmaqdadır. İnamin qısa müddətdə itirilməsi ehtimalının güclü olduğunu nəzərə alsaq, Mərkəzi Banka güzəştlər tətbiq etməli qalır. Bir səbəb də bundan ibarətdir ki, uzunmüddətli dövrdə birləşmə cəhdləri qəbul edilmirdi. Mərkəzi Bank radikal qərarlar qəbul etdikdən sonra banklardan razılıq gəlib, birləşmə təklifi müzakirə edi-

li. Yaranmış situasiya Mərkəzi Bankın da mənfəyinə uyğun gəlir ki, indidən lisenziyalar tətbiq etməklə bank sektoruna inamı bərpa ediləcək. Proses davam edəcək. Bankların birləşməsi ehtimalı çoxdur".

Ekspert Əkrəm Həsənov isə qeyd edib ki, Mərkəzi Bankın "NBC Bank"la bağlı öz qərarını ləğv etməsi maraqlı məqamdır: "Səbəbini açıqlamırlar. Doğrudur, o bankdan da ağır vəziyyətdə olan banklar var. Mərkəzi Bankı yəqin ki, bu səbəbdən həmin bankı sıxışdırıb. Əslində ölkədəki banklardan cəmi 12-si maliyyə hesabatlarını dərc edir. Artıq 6 bank bağlanıb. Növbəti bankların bağlanması-bağlanmayacağını demək bir az çətin-dir. Çünki artıq ölkədə vahid maliyyə nəzarəti qurumu yaradılır. Mərkəzi Bankın, Maliyyə Nazirliyinin səlahiyyətləri əlindən alınır. Bu dəqiqə nəyisə proqnoz vermək çətinləşir. Amma düşünürəm ki, əmanətlərin tam sığortalanması barədə qanun qüvvəyə minənədək bir neçə bank bağlanacaq".

Yeri gəlmişkən, birləşən bankların hansı ad altında fəaliyyət göstərəcəkləri də sual doğurur. İqtisadçı Vüqar Bayramovun sözlərinə görə, banklar arasında anlaşma zamanı iri səhmdarların necə formalaşdırılması məsələsi razılıqlandırılır. AzVision.az-a açıqlama verən ekspert qeyd edib ki, səhmdarların sayı birləşmə prosesində aktivlərin həcminə görə müəyyən olunur. "Adətən kapitalı böyük olan bankın səhmdarı çox

olur. Buna uyğun olaraq yeni səhmdarlar formalaşır, hər üç bank razılığa gələrkə idarə heyətinin sədrini müəyyən edirlər. Hansı bankın adının seçilməsi yenə də tərəflərin razılığı əsasında müəyyənləşir. Bu barədə bir qədər səbəstçilik var. Birləşən banklar ya hansısa bankın adını götürüb elə davam edə, ya da yeni adla qeydiyyatdan keçib fəaliyyətlərini davam etdirə bilərlər. Burada bank sektorunda payı yüksək olan, inamı yüksək olan bankın adının seçilib davam etməsi praktikasına üstünlük verilir. Adətən bankların birinin adının saxlanması maraqlı olur".

Çünki həmin ad bank sektoruna tanış olur", -deyə ekspert vurğulayıb.

V.Bayramovun fikrincə, prosedura əsasən depozitlərin hamısı yeni banka transfer edilir: "Yeni bankda depozit saxlamaq imkanına malik olurlar, eyni zamanda kredit müqavilələri olur. Çünki banklarda fərqli kredit faizləri var. Müştəri hansı kredit faizində, müddətdə, məbləğdə, valyutada kredit götürübsə, müqavilə başa çatanaqədər müqavilə şərtləri dəyişməz qalır".

Yeri gəlmişkən, birləşən bankların hansı ad altında fəaliyyət göstərəcəkləri də sual doğurur. İqtisadçı Vüqar Bayramovun sözlərinə görə, banklar arasında anlaşma zamanı iri səhmdarların necə formalaşdırılması məsələsi razılıqlandırılır. AzVision.az-a açıqlama verən ekspert qeyd edib ki, səhmdarların sayı birləşmə prosesində aktivlərin həcminə görə müəyyən olunur. "Adətən kapitalı böyük olan bankın səhmdarı çox

□ RÖYA RƏFİYEVƏ

Ekspertlər Mərkəzi Bankın radikal qərarlarının bank sistemi üçün vacib olduğunu bildirirlər...

İl başlanandan bankların bir-birinin ardınca bağlanması bank sektoru ilə bağlı tələsik qərarların verildiyini ehtimal etməyə əsas verir. Ekspertlərin fikrincə, Mərkəzi Bankın tələsik addımlar atması səbəbsiz deyil. Üstəlik, daha bir neçə bankın birləşəcəyi vurğulanır. Hətta bağlanan bankların sayının 20-dən artıq olacağını proqnozlaşdırırlar da var. Ekspertlərin fikrincə, Mərkəzi Bankın illərdə dediyi birləşmə təklifini sayə salmayan banklar artıq birləşməyə məcburdurlar.

Hazırda üç kommersiya bankının konsolidasiyası ilə bağlı ilkin razılıq əldə edilib. Mərkəzi Bank fevralın 1-də lisenziyası bərpa edilən "NBC Bank" ASC artıq bu ilin aprel ayında "Parabank" və "Dekabank"la birləşməyi planlaşdırır. Bildirilir ki, hər üç tərəf bununla bağlı razılığını bildirib. Report.az bildirir ki, mənbə bankların hansı ad altında birləşəcəyinin hələlik bəlli olmadığını və bu mövzu ətrafında danışıqlar getdiyini açıqlayıb. "Parabank"dan adıçəkilən məsələ ilə bağlı məlumatsız olduqlarını, "Dekabank"dan isə bu məlumatın səhv olduğunu bildiriblər. "NBC Bank"dan isə bildirilib ki, onlar bir neçə bankla konsolidasiyaya dair niyyət protokolu imzalayıblar, lakin bunun hansı banklarla baş verəcəyi ilə bağlı məlumat verilməyib.

Qeyd edək ki, Mərkəzi Bank fevralın 1-də "NBC Bank"la bağlı qərarı qüvvədən düşmüş hesab edib. Halbuki yanvarın 25-də bankın lisenziyasını geri almışdı.

Ekspert Rəşad Həsənov məsələ bağlı musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, əslində bu istiqamətdə, bu işlərdə kortəbiiilik və tələskənlik var: "Uzun müddət ərzində bankların birləşməsi məsələsi müzakirə edilirdi, bu sahədə ciddi iş aparılırdı. Yaranmış son böhranda tələsik qərarlar qəbul edildi. Bu qərarlar bank sektoruna olan inamı sarsıtmaqdadır. İnamin qısa müddətdə itirilməsi ehtimalının güclü olduğunu nəzərə alsaq, Mərkəzi Banka güzəştlər tətbiq etmək qalıb. Bir səbəb də bundan ibarətdir ki, uzunmüddətli dövrdə birləşmə cəhdləri qəbul edilmirdi. Mərkəzi Bank radikal qərarlar qəbul etdikdən sonra banklardan razılıq gəlib, birləşmə təklifi müzakirə edilir. Yaranmış situasiya Mərkəzi Bankın da mənafeyinə uyğun gəlir ki, indidən lisenziyalar tətbiq etməklə bank sektoruna inamı bərpa edirlər. Proses davam edəcək. Bankların birləşməsi ehtimalı çoxdur".

Ekspert Əkrəm Həsənov isə qeyd edib ki, Mərkəzi Bankın "NBC Bank"la bağlı öz qərarını ləğv etməsi maraqlı məqamdır: "Səbəbini açıqlamırlar. Doğrudur, o bankdan da ağır vəziyyətdə olan banklar var. Mərkəzi Bankı yəqin ki, bu səbəbdən həmin bankı sıxışdırıb. Əslində ölkədəki banklardan cəmi 12-si maliyyə hesabatlarını dərc edir. Artıq 6 bank bağlanıb. Növbəti bankların bağlanıb-bağlanmayacağını demək bir az çətinidir. Çünki artıq ölkədə vahid maliyyə nəzarəti qurumu yaradılır. Mərkəzi Bankın, Maliyyə Nazirliyinin səlahiyyətləri əlindən alınır. Bu dəqiqə nəyisə proqnoz vermək çətinləşir. Amma düşünürəm ki, əmanətlərin tam siğortalıması barədə qanun qüvvəyə minənədək bir neçə bank bağlanacaq".

Yeri gəlmişkən, birləşən bankların hansı ad altında fəaliyyət göstərəcəkləri də sual doğurur. İqtisadçı Vüqar Bayramovun sözlərinə görə, banklar arasında anlaşma zamanı iri səhmdarların necə formalaşdırılması məsələsi razılaşdırılır. AzVision.az-a açıqlama verən ekspert qeyd edib ki, səhmdarların sayı birləşmə prosesində aktivlərin həcminə görə müəyyən olunur. "Adətən kapitalı böyük olan bankın səhmdarı çox olur. Buna uyğun olaraq yeni səhmdarlar formalaşır, hər üç bank razılığa gələrək idarə heyətinin sədrini müəyyən edirlər. Hansı bankın adının seçilməsi yenə də tərəflərin razılığı əsasında müəyyənləşir. Bu barədə bir qədər sərbəstçilik var. Birləşən banklar ya hansısa bankın adını götürüb elə davam edər, ya da yeni adla qeydiyyatdan keçib fəaliyyətlərini davam etdirə bilərlər. Burada bank sektorunda payı yüksək olan, inamı yüksək olan bankın adının seçilib davam etməsi praktikasına üstünlük verilir. Adətən banklar birinin adının saxlanması maraqlı olurlar. Çünki həmin ad bank sektoruna tanış olur", -deyər ekspert vurğulayıb. V.Bayramovun fikrincə, prosedura əsasən depozitlərin hamısı yeni banka transfer edilir: "Yeni bankda depozit saxlamaq imkanına malik olurlar, eyni zamanda kredit müqavilələri olur. Çünki banklarda fərqli kredit faizləri var. Müştəri hansı kredit faizində, müddətdə, məbləğdə, valyutada kredit götürübsə, müqavilə başa çatanaqədək müqavilə şərtləri dəyişilmir. Müqavilə şərti müştərinin də razılığı olarkən dəyişilə bilər. Burada kredit və əmanət müqavilələri olduğu kimi saxlanılır. Yeni müqavilələr də elan olunmuş bankın adına rəsmiləşdirilir. Şərtlərin qalması ilə bütün müqavilələrin yeni elan edilən bankın adına rəsmiləşdirilməsi həyata keçirilir".

Röya RƏFİYEVA

Regionun iki supergücü barışır - şok gəlişmə

Rusiyanın hərbi təyyarəsinin Türkiyənin hava məkanını yenidən pozması, gözəldiyi kimi, iki ölkə münasibətləri ilə yanaşı, regiondakı gərgin və təhlükəli duruma da əlavə gərginlik qatıb. Faktın NATO və Pentaqon tərəfindən də fikrə edilməsinə rəğmən, rəsmi Moskvanın üzrxahlıqdan yayınması bir sıra ekspertlərə görə, situasiyanı daha da tündləşdirib və hətta böyük savaş ehtimalının ciddi olduğunu, "Putinin müharibə bəhanəsi axtardığını" düşünen rusiyalı təhlilçilər var.

Bu arada vəziyyətin dramatikliyini nəzərə alan NATO-nun "Patriot" raket sistemlərini Türkiyəyə qaytarmaq, ABŞ-ın isə Gürcüstan-Ermenistan sərhədini möhkəmlətmək qərarı verməsi də siyasi müşahidəçilərin diqqətindən yayınmayıb və onlarda müharibə ilə bağlı əminliyi gücləndirib.

Lakin digər qisim analitiklərə görə, situasiya zahirən gərgin və dramatik görünə bilər, əslində müharibə riski güclü deyil, çünki tərəflər bunun onları hər ikisi üçün yumsaq yazsaq, ziyanlı olacağına, hər halda, fərqi yoxdur. Aynı sözlə, situasiyanı daha da qəlizləşdirmək yox, ondan çıxmaq, hər iki tərəf üçün məqbul barış formatı tapmaq üçün qapalı kanallarla səylər göstərdiyi də gələcək informasiyalar sırasındadır.

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın son təyyarə insidentindən sonra rusiyalı həmkarı Vladimir Putinlə görüşməsi haqda açıqlamasını da onlar məhz bu qəbildən qənaətlər üçün qiymətli faktor hesab edirlər.

Bu xüsusda əldə elədiyimiz və olduqca şok effektli, dəqiq, eyni zamanda da mötəbər bilgilərə görə, üzümüze gələn günlərdə böhran yaşayan Rusiya-Türkiyə münasibətləri üzərdəki gərginliyə

Rusiya və Türkiyə anlaşmaq

"Üzrə - gizli Azərbaycan faktoru..."

Son təyyarə insidenti bölgədə müharibə riskini artırmaqla yanaşı, tərəfləri təcili və müdrək addımlar atmaq zorunda qoyub; savaş ən çox kime sərfdir? Prezident Ərdoğanın qarşıdakı Bakı səfərinin daha bir pərdəarxası; Qarabağ məsələsi də yeni keyfiyyət mərhələsinə adlaya bilər, əgər...

rəğmən, düzələcək. Özü də təmaslarda və vasitəçilikdə Azərbaycan faktorunun da yer aldığı deyilir.

O da bildirilir ki, təmaslar artıq bitmək üzrədir və qısa zamanda hər şey yoluna qayıdacaq.

"Təbii ki, bunu Qərb və Alyans istəmir. Amma hər iki ölkənin hökumətləri yaxşı anlayır ki, savaş Rusiya və Türkiyə dövlətləri və xalqlarına yalnız fəlakət gətirəcək və nəticə etibarilə "üçüncü qüvvə" yaranmış vəziyyətdən ən

çox siyasi və iqtisadi dividend götürəcək" - əlavə edib mötəbər mənbə.

Təbii ki, "üçüncü qüvvə" dedikdə ABŞ və Avropa Birliyi, daha çox da Birləşmiş Ştatlar nəzərdə tutulur. Çünki Moskva və Ankara-

ABŞ və İran bloku Rusiya ilə Türkiyəni savaşın sərhədinə gətirə bilər. Bunu önləmək üçün iki ölkə qısa zamanda bir araya gəlməlidir. Əgər gələ bilmərsə, ən azı diplomatlar səviyyəsində danışıqlar başlamalıdır. Əks halda, bu

"Öldürülən kürdlərin üstündən götürülən silahların əksəriyyəti Rusiya istehsalıdır"

Qabil Hüseyinli: "Rusiya Türkiyəni guya cəzalandırmaq üçün PKK variantından istifadə edir, ancaq PKK-nın beli artıq qırılıb..."

Son günlərdə Türkiyənin PKK bölgəsində yaranan gərginlik pik həddə çatıb. Türk ordusu kürdlərə qarşı həyata keçirdiyi əməliyyatlar nəticəsində itkilər verməkdədir. Demək olar ki, hər keçən gün türk əsgərləri şəhid olur.

Xüsusilə də PKK-nın siyasi qolu HDP lideri Səlahəddin Dəmirdaşın Türkiyə təhlükəsizlik qüvvələrinin Diyarbəkirin Sur rayonunun PKK terrorçularından təmizləməsinə və orada türk bayrağı asmasına sət təpki verməsi vəziyyəti daha da ağırlaşdırıb. HDP lideri əməliyyatları "kürd xalqına qarşı" aparılan əməliyyat kimi qələmə verib: "Diyarbəkirin qala divarlarına türk bayrağı asmaq zəfər deyil. Bu qələbədirmi? Qələbə divarlara "türkün gücünü tanıyacaqsan" yazmaqdır? Bu qələbə yox, məğlubiyyət psixologiyasıdır. Siz bir xalq özünü düşmən etdiniz".

Ekspertlər hesab edirlər ki, qarşıdakı bölgədə gərginləşən münasibətlərdə Rusiya amili əsas rol oynayır. Ötən ilin noyabrından başlayaraq Türkiyə-Rusiya münasibətlərinin gərginləşməsi, hər iki ölkə arasındakı narazılıq-

larda HDP lideri Dəmirdaşın açıq şəkildə şimal qonşumuzun Türkiyə təhlükəsizlik qüvvələrinin Diyarbəkirin Sur rayonunun PKK terrorçularından təmizləməsinə və orada türk bayrağı asmasına sət təpki verməsi vəziyyəti daha da ağırlaşdırıb. HDP lideri əməliyyatları "kürd xalqına qarşı" aparılan əməliyyat kimi qələmə verib: "Diyarbəkirin qala divarlarına türk bayrağı asmaq zəfər deyil. Bu qələbədirmi? Qələbə divarlara "türkün gücünü tanıyacaqsan" yazmaqdır? Bu qələbə yox, məğlubiyyət psixologiyasıdır. Siz bir xalq özünü düşmən etdiniz".

Politoloq Qabil Hüseyinli Türkiyədə baş verənlərin separatizm və terror olduğunu bildirdi: "PKK dünyanın əksər ölkələri tərəfindən terror təşkilatı kimi tanınıb. Son vaxtlarda isə kürdlərin feallaşmasında əsas rol oynayan Rusiyadır. Öldürülən kürdlərin üzərindən götürülən silahların əksəriyyəti Rusiya istehsalıdır. Hətta son bir ayda öldürülənlərin içərisində iki rus təlimatçısının nəşi də olub. Silahlar əvvəlcə PKK-nın Suriya ərazisində fəaliyyət göstərən PYD qoluna ötürü-

lür. Düzdür, bezi ölkələr PYD-ni terrorçu qruplaşma kimi qəbul etmirlər. Onu Suriyada müxalifət bir hissəsi kimi qələmə verirlər. PYD-yə ötürülən silahlar asanlıqla PKK tərəfə verilir. Ona görə də bugünlərdə PKK-nın silahlandırılması ilə Rusiya məşğuldur.

PKK-da alman silahları da var. Amma həmin silahları bazarlardan alırlar. Almaniyalı silahları İŞİD-ə qarşı döyüşən qüvvələrə və İraqa göndərir. Bəzilərini bu silahlardan döyüş üçün istifadə etmirlər, bazarlarda satırlar. Belə məlumatlar var ki, Suriya ərazisində

kürdlərə təlim keçən rus təlimatçılarından ibarət düşərgə yaradılıb. Rusiya ərazisində yaşayan PKK-çılar da təlim keçərək, kürdlərin sıralarına qoşulurlar. Bütün bunlara baxmayaraq, düşünürəm ki, PKK-nın beli sındırılıb. Onların əsas qüvvələri sıradan çıxarılıb. Sadəcə, yeni qüvvələr meydana çıxır. Amma bu qüvvələr əvvəlkilərin yerini doldurmağa qadir deyil. PKK-nın müqavimətini qırmaq uzun çəkəcəkdir. Bu zamana çox az qalıb".

Sonda müsahibəmi Rusiya-Türkiyə münasibətlərinin düzəlməsinin PKK ilə gərginliyin aradan qalxmasına da müsbət təsir edəcəyindən söz açdı: "Gərginlik aradan qalxarsa, hər iki tərəf üzərində müəyyən öhdəliklər götürəcək. Türkiyə vaxtilə belə bir öhdəlik götürüb. Çeçenlərin ölkələrində təlim keçməsinə izn verməyəcəyi ilə bağlı. Hər iki ölkə arasında münasibətlər düzəlsə, yəqin ki, öhdəlikləri bu şəkildə olacaq. Türkiyə çeçenlərə yardım etməyəcək, öz ölkələrində onlara sığınacaq da verməyəcək. Ruslar da bu şəkildə hərəkət edəcəklər. Hazırda Rusiya kürdlərə sığınacaq verməkdə davam edir. Amma Türkiyə əksini edərək, çeçenlərə oturmaqdan imtina edir. Bu işlər yenidən baxmaq lazımdır gələcək".

□ Cavansir ABBASLI

nın noyabrın 24-dək bütün səhərlər üzrə isti səciyyə daşmış münasibətləri, qarşıdakı ölkənin Kremlə qarşı iqtisadi sanksiyalara qoşulmaması və regionda daha müstəqil siyasət yürütməsi Qərbin bölgəyə yönəlmiş strateji hədəfləri ilə düz gəlir. Bu bərdə kifayət qədər yazıldığından, üstündə çox dayanmayacağıq...

Maraqlıdır ki, Türkiyədəki əməkdaşımız Kənan Rövşənoğlunun bir neçə gün öncə Ankarda müsahibə götürdüyü "Kafkas-sam" Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Hasan Oktay da belə bir fikir söyləmişdi ki, yaxın günlərdə barış ola bilər.

Sitat: "Növbəti dəfə sərhəd pozuculuğu baş verərsə, Türkiyə Rusiyanın daha bir təyyarəsini vura bilər. Bu səbəbdən tərəflər böhran daha da qanlı toqquşmaya çatmamış diplomatik danışıqlara başlamalıdır. Türkiyənin Rusiya ilə qarşıdurmaya girməsi Qərb ölkələrinin marağına uyğundur. ABŞ-dakı seçkilərə qədər

qarşıdurmada Rusiya və Türkiyə böyük fəlakətlə üz-üzə qala bilər. Rusiya və Türkiyə bir an öncədə bu gərginliyi bir kənara buraxıb, ən ciddi səviyyədə danışıqlara başlamalıdır. Son olay əslində danışıqların başlanmasına səbəb olmalıdır".

Nəhayət, diqqətçəkici başqa bir məqam son baş verənlərin fonunda Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın tezliklə (fevralın 18-də) Bakıya səfərə hazırlanmasıdır. Yayılan xəbərlərə görə, Bakıda iki ölkə arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının toplantısı keçiriləcəkdir.

Sözsüz ki, Moskva ilə münasibətlərin durumu və Dağlıq Qarabağ məsələsi də Bakıda diqqət mərkəzində olacaq. Bezi mənbələrə görə, səfər çərçivəsində bu və digər aktual mövzulardan dolayı bir sıra "ilərin üzərində nöqtə qoyula bilər.

Rusiya-Türkiyə münasibətlərinin normalaşması isə Azərbaycanın da köklü maraqlarına cavab verir. Təsədüfi deyil ki, prezident İlham Əliyev 24 noyabr insidentindən sonra vasitəçilik təşəbbüsü ilə çıxış etmişdi. Yeni rəsmi Bakının da son proseslərdən dolayı işin içində olduğu deyilir.

Əlbəttə ki, bölgə və ətrafında gedən son həyəcanlı proseslər, Ankara-Moskva münasibətlərinin kəskin şəkildə alması Azərbaycanın maraqlarına da ziddir. Ən azından bizim Dağlıq Qarabağ kimi çox qəliz problemimiz var və məntiq diktə edir ki, onun həllinə Moskva-Ankara müttəfiqliyi daha çox töhfə verə bilər, neinki bu iki regional güc arasında ziddiyyətli münasibətlərin davam etməsi.

Nəzərə alsaq ki, "erməni kartı" Kremlin əlində ən çox Bakıya qarşı yönəlib və şimal qonşumuz istənilən an münaqişə zonasında ermənin əli ilə təxribata əl atma bilər, o zamana qədər ölkə ilə Rusiya arasında barışıq Qarabağ məsələsi ətrafında situasiya da keyfiyyətə yeni və daha əlverişli mərhələyə də keçə bilər.

□ Analitik xidmət

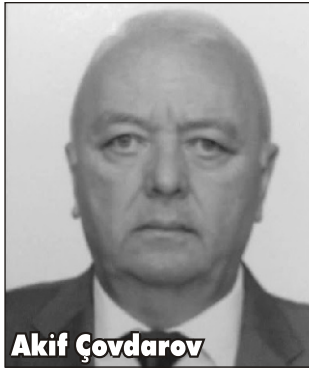
Q.Hüseynli HDP liderinin ruslara dəstəkləməsinin pərdəarxası məqamlarını və Rusiyanın kürdlərdən Türkiyəyə qarşı istifadə etdiyini də qeyd etdi: "Rusiyanın Türkiyə ilə münasibətləri gərginləşən kimi, açıq şəkildə bildirmişdi ki, görün, sizin başınıza nə oyun açacağıq. Putin bu tərdə ifadələr işlətməmişdi. Bu zaman onun PKK-nı nəzərdə tutduğunu, kürdlərdən istifadə edəcəyini hər kəs anladı. İndi Rusiya guya Türkiyəni cəzalandırmaq üçün PKK variantından istifadə edir. Dəmirdaşın Rusiyaya səfəri və oradakı açıqlamaları çox şeyi sübut etdi".

Sonda müsahibəmi Rusiya-Türkiyə münasibətlərinin düzəlməsinin PKK ilə gərginliyin aradan qalxmasına da müsbət təsir edəcəyindən söz açdı: "Gərginlik aradan qalxarsa, hər iki tərəf üzərində müəyyən öhdəliklər götürəcək. Türkiyə vaxtilə belə bir öhdəlik götürüb. Çeçenlərin ölkələrində təlim keçməsinə izn verməyəcəyi ilə bağlı. Hər iki ölkə arasında münasibətlər düzəlsə, yəqin ki, öhdəlikləri bu şəkildə olacaq. Türkiyə çeçenlərə yardım etməyəcək, öz ölkələrində onlara sığınacaq da verməyəcək. Ruslar da bu şəkildə hərəkət edəcəklər. Hazırda Rusiya kürdlərə sığınacaq verməkdə davam edir. Amma Türkiyə əksini edərək, çeçenlərə oturmaqdan imtina edir. Bu işlər yenidən baxmaq lazımdır gələcək".

□ Cavansir ABBASLI

Rail Rzayev

Akif Çovdarov

Rail Rzayevin qətlində Akif Çovdarov izi!

Generalın öldürülməsindən 9 gün əvvəl oğurlanmış işçisi MTN-də girov saxlanılmış

Sabiq müdafiə nazirinin müavini, Hərbi-Hava Qüvvələri və Hava Hücumundan Müdafiə Qoşunlarının (HHQ HHMQ) keçmiş komandanı, general-leytenant Rail Rzayevin qətlə yetirilməsinin 7-ci ildönümü ərəfəsində onun ölümündən bir neçə gün əvvəl işçisinin oğurlanması ilə bağlı ilginclik məlumatları alınıb.

R.Rzayev 2009-cu il fevralın 11-də Bakının mərkəzində başına yaxın məsafədən açılan atəşlə öldürüldü. Qətl o dövrdə milli təhlükəsizlik naziri postunu tutan Eldar Mahmudovun eynininin altında törədilib! Sonradan prezident yanında güc strukturları rəhbərlərinin iştirakı ilə qətlə bağlı keçirilən xüsusi müşavirədə Eldar Mahmudovun iştirak etməməsi də suallar doğurub. Təəssüf ki, general-leytenantın qətlinin üstü bu gün də açılmayıb.

Redaksiyamıza Rail Rzayevin qətlindən 9 gün əvvəl - 2009-cu il fevralın 2-də HHQ HHMQ-nin mayoru Pərviz Zakir oğlu Həmidovun oğurlanması ilə bağlı ilginclik məlumatları daxil olub. Həmin gün axşam saatlarında Pərviz Həmidovu Bakının mərkəzindən, o dövrdə "Baksovet", hazırda "İçərişəhər" adlanan metro stansiyasının yaxınlığından oğurlayıblar. Başına torba keçirilən mayoru 5 nəfər qandallayaraq qara rəngli "Cip" də naməlum istiqamətə aparıb.

Yaxınları P.Hüseynovu bir neçə gün axtarılandıqdan sonra Yasamal Rayon Polis İdarəsinin 26-cı polis bölməsinə üz tutublar. General-leytenant Rail Rzayev qətlə yetirilməzdən 2 gün əvvəl isə mayorun yaxınlarına zəng gəlib. Onlara deyiblər ki, heç yerə şikayət etməsələr, Pərviz Həmidov MTN-dədir. Sonradan məlum olub ki, mayorun oğurlanması böyük bir planın tərkib hissəsidir. Oğurluq hazırda həbsdə olan MTN generalı Akif Çovdarovun adamlarının işidir.

Qaynağımız deyir ki, 1985-ci ildə Azərbaycandan Rusiya xüsusi təyinatlı hərbi məktəblərindən birinə iki nəfər - Pərviz Həmidov və o dövrdə Azərbaycanda ali təhsil ocaqlarından birinin rektorunu oğlu olan Polad Qasımov daxil ola biliblər. Təhsillərini bitirdikdən sonra xidmətlərini təyinatla Rusiyada davam etdiriblər. Orada xidməti başa vurduqdan sonra P.Həmidov ölkəyə qayıdıb və yüksək ixtisaslı kadr kimi HHQ HHMQ qərargahında işə götürülüb. P.Qasımov isə Azərbaycana çox sonralar qayıdıb və bir müddət Qəbələ RLS-də işə qəbul olub. Orada xidmətdən tərxis olunduqdan sonra isə özəl şirkət açıb və yaxşı gəlir əldə edə bilib.

P.Qasımovun böyük gəlirlər əldə etməsi onu Eldar Mahmudovun komandasının diqqət mərkəzinə gətirib. Akif Çovdarovun dəstəsi günlərin birində Polad Qasımovu saxlayaraq ona bərsində məlumatlara malik olduqlarını deyiblər. Çox çək-çevirdən sonra isə P.Qasımovla saxlanılmasının səbəbi aydın olub. Ondan biznes gəlirlərindən aylıq haqq verməsi tələb edilib. P.Qasımov "mahmudovçu"ların tələbləri ilə razı olmadıqda və qarşı tərəfin əlində onu saxlamaq üçün hər hansı bir əsas qalmadığından biznesmen azad olub. Lakin "mahmudovçu" biznesmenə şərtlərini qəbul etməməsinə bağlılaşmayıblar.

Qaynağımız deyir ki, P.Qasımovla "mahmudovçu"lar söhbət edərkən onun harada təhsil aldığı, ondan başqa Azərbaycandan həmin ali hərbi məktəbdə Pərviz Həmidovun da təhsil aldığı öyrənilib.

Və bu məlumat sonradan hər iki yüksək ixtisaslı zabitin həyatını alt-üst edib. 2009-cu il fevralın 2-də Pərviz Həmidov başına torba keçirilməklə oğurlanıb. Zabiti MTN binasına gətirib orada vəhşicəsinə döyüblər. Onu heyat yoldaşının MTN-ə aparılacağı ilə hədələyiblər. Üstəlik, hədələrin real olduğunu göstərmək üçün hərəkətlərə də əl atıblar. 1 həftəlik dəhşətli işgəncələrdən sonra P.Həmidovdan tələbə yoldaşının əleyhinə ifadə alınıb. Həmin ifadəyə görə guya P.Həmidov HHQ HHMQ qərargahında çalışmaq məlumatları əldə edib və məlumatları Polad Qasımovla ötürüb. İşgəncələrlə alınan bu ifadə əsasında Polad Qasımov da saxlanılıb. Həmin dövrdə Rail Rzayevin öz işçisini xilas etmək istəklərinin baş tutmaması xəbəri də var. Qeyd olunur ki, komandanın işçisinin günahsız olduğunu söyləməklə onun Azərbaycan əleyhinə hər hansı bir fəaliyyətlə məşğul olmadığını lazımı instansiyalara çatdırıb. Lakin ölümündən əvvəl komandanın özünün gözdən salınmasına xidmət edən hərəkətlərə yol verildiyindən onu eşitməyiblər. Yada salaq ki, Rail Rzayevin qətlindən sonra aydın oldu ki, o, ölümündən 1 həftə əvvəl izlənilib. Bunu Müdafiə Nazirliyin Baş Qərargahından "Röyter" agentliyinə də təsdiq etmişdilər. Beləcə, iki Azərbaycan zabiti MTN-dəki çeteni qurbanına çevrilərək zindana yola salınıb. Mövzu ilə bağlı araşdırmalarımız davam edir.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Xəbər verdiyimiz kimi, fevralın 2-də Azərbaycan Mərkəzi Bankı (AMB) İdarə Heyətinin qərarı ilə "Texnika-bank" ASC-nin bank fəaliyyətinə verilən lisenziyası ləğv edilib. Həmin tarixdən etibarən bankın əmanətçiləri narahatçılıq keçirir. "Yeni Müsavat" bankın İdarə Heyətinin sədri Etibar Əliyevlə son durum dəyərləndirməsi aparıb.

Müsaibimiz öncə qərarın təsirindən çıxdıqlarını dedi.

- Nə deyə bilərəm sizə? Heç bir qərarın əleyhinə deyiləm. Necə verilibsə, verilib.

- Prosedurlar həyata keçirilir mi?

- Heç bir təhvil-təslim prosesi yoxdur. Qaydalar var, onu həyata keçiririk.

- Bəs əmanətçilər gəlib-gedir mi?

- Heç kim gəlib-gəlmir. Hamı məlumatlıdır ki, əmanətlərin Sığortalama Fondu əmanətçilərin əmanətini zamanında ödəyəcək. Prosedurlar bitən kimi bir ay ərzində bu məsələ də yekunlaşacaq.

- Bankdan kredit alanlar necə, onlar öz kreditlərini harada ödəməlidirlər?

- Kredit alanlar da ödəyəcək. Hər şey məlum olacaq,

Bağlanan bankın müdiri vəd verdi: "Hər kəs əmanətini alacaq"

"Texnika Bank"ın İdarə Heyətinin sədri Etibar Əliyev: "Bizə işləməyə imkan vermədilərsə, canları sağ olsun"

narahat olmayın. Zamanı gələndə bu məlumatları da verəcəyik.

- Bəzi banklar öz fəaliyyətini dayandırsa da, sonradan bərpa etdilər. "Texnikabank" üçün də eyni ssenari keçərliliyi ola bilər mi?

- Onu Mərkəzi Bankın rəhbərliyindən soruşun. Mən Mərkəzi Bankın işinə qarışmıram. Bu gün bağlayıb, səhər açırsa, bunu onlardan soruşmaq lazımdır.

- Sizinlə bağlı da eyni ardıcılıq ola bilər?

- Xeyr. Mənim elə bir fikrim yoxdur. Bağlandısa, bağlandı. Əgər bizə işləməyə imkan vermədilərsə, canları sağ olsun.

- Yeni bir bank qurub, fəaliyyətinizi bank sektorunda davam edə bilərsiniz?

- Həyat davam edir. Sabah nə olacağını bilmək mümkün deyil. Heç kim heç nədən sığortalana bilməyib. Nəse bir yenilik olsa, sizə xəbər verəcəm.

- Bankımıza böyük məbləğdə əmanət qoyan şəxslərin narahatlığı da səslənir. Onlar pullarının batacağından nigarandırlar.

□ Sevinc TELMANQIZI

Əmanətlərə təhlükə: "Böyük əmanətlər qaytarılmaya bilər.."

Vüqar Bayramov: "Belə əmanətlərin geri ödənilməsi ilə bağlı kifayət qədər ciddi risk var"

Bankların bir-birinin ardınca müflis elan edilməsi əmanətçiləri çətin vəziyyətdə qoyub. Hazırda banklarda 30 min manatdan çox əmanətləri olanlar və manatın devalvasiyası səbəbindən dollarla olan əmanətlərinin manat ifadəsində 30 min manatı keçən əmanətçilər qoyduqları vəsaitləri itirmək təhlükəsi yaşayırlar. Banklarda olan vəsaitlər əmanətlərin tam qaytarılması üçün yetərli olmadığından əmanətçilərin yeganə ümidi Əmanətlərin Sığortalama Fondundur.

Bəs görəsən, hazırda müflis elan edilən banklardakı əmanətlərin geri qaytarılması üçün hansı mexanizmlər mövcuddur? İqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov bildirdi ki, banklar müflis elan olunan zaman onların funksiyaları agent banka verilir və əmanətlərin qaytarılmasını agent bank həyata keçirir: "Mövcud qanunvericiliyə əsasən, Mərkəzi Bankın qərarı ilə bankın lisenziyası geri alındıqdan sonra Mərkəzi Bank agent bankı müəyyənləşdirir. Bundan sonra müflis olmuş bankın funksiyaları agent banka transfer edilir. Bu zaman artıq bankın aktivləri ilə passivləri müqayisə olunur. Əgər bankın aktivləri passivlərindən çoxdursa, o zaman bütün öhdəliklər, o cümlədən əmanətlərin geri qaytarılması məhz bankın öz vəsaitləri hesabına həyata keçirilir. Ancaq əgər bankın aktivləri onun passivlərindən azdırsa, bu zaman artıq sığorta hadisəsi baş verir. Sığorta hadisəsi baş verdiyi üçün artıq Əmanətlərin Sığortalama Fondu sığorta

qaydaları çərçivəsində bankda yerləşdirilən əmanətlərin geri qaytarılmasını həyata keçirməyə çalışır".

Ekspertin fikrincə, narahatçılıq doğuran məqam odandır ki, fondun qaydaları ilə banklarda olan əmanətlərin həcmi arasında fərq var: "Əmanətlərin Sığortalama Fondu 30 min manat və ya həmin məbləğin dollar ekvivalenti həcmində olan əmanətləri sığortalayır. Bu əmanətlərin də illik faizi 12 faizdən çox olmamalıdır. Əgər əmanətin məbləği 30 min manatadəkdirsə, dollar ifadəsində mövcud məzənnə nəzərə alınmaqla 30 min manatdan çox deyilsə, o zaman həmin vəsait tam olaraq Əmanətlərin Sığortalama Fondu tərəfindən geri qaytarılır. 30 min manatdan çoxdursa, bu halda yalnız 30 min manatadək olan əmanətin qaytarılması həyata keçirilir. Bu da həcmi böyük olan əmanətin qaytarılması ilə bağlı ciddi çətinlik yaradır. Fond sığortalanan

əmanəti qaytardıqdan sonra qalan əmanət bankın vəsaitləri hesabına qaytarıla bilər. Problem ondan ibarətdir ki, belə olan halda bankların bir qisminin əmanətləri qaytarmaq imkanı məhduddur.

Bu, o deməkdir ki, məbləği böyük olan əmanətlərin qaytarılması ilə bağlı ciddi risk var. Aparılan monitorinqlər də göstərir ki, məbləği böyük olan əmanətlərin bir sıra banklardan geri qaytarılması mümkün olmayacaq".

Vüqar Bayramov onu da vurğuladı ki, vətəndaş məhkəməyə müraciət etməklə də həmin əmanətin geri qaytarılmasını tələb edə bilər: "Lakin Mərkəzi Bank və Əmanətlərin Sığortalama Fondu məbləği 30 min manatdan az olan əmanətlərin geri qaytarılması ilə bağlı məsul deyil. Vətəndaşın haqqı artırırsa, banklar üçün əmanətlərin tam sığortalaması daha cəlbədidir".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

essüf ki, bankların müflisləşməsi böyük məbləğdə əmanətləri olan vətəndaşlarımızın pullarının geri alınması ilə bağlı ciddi çətinliklər yarandı. İndiki məqamda bankların imkanlarının məhdud olduğunu nəzərə alsaq, həmin vəsaitlərin geri alınması üçün mexanizmlər olduqca məhduddur.

Biz əvvəllər də vətəndaşlara müraciət edirdik ki, əgər əmanətiniz böyükdürsə, onu bir neçə əmanətçinin adına bölüşdürüb banklara qoyun və ya 30 min manatdan çox olmayaraq bir neçə bankda yerləşdirin ki, həmin əmanət sığortalanıb olsun. Yüksək faizli əmanətlərə üstünlük verməyin, çünki yüksək faizli əmanətlər sığortalanmır. Ona görə ki, indiki məqamda məbləği böyük olan əmanətlərin geri ödənilməsi ilə bağlı kifayət qədər ciddi risk var".

Ekspertin sözlərinə görə, məbləğindən asılı olmayaraq bütün əmanətlərin sığortalanası ilə bağlı qanun qəbul edilərsə, o çox güman ki, geriye şamil edilməyəcək: "Bu, yalnız o banklara aid ediləcək ki, həmin banklar qanun qəbul edildikdən sonra müflis olublar. Bu məqamda onu da demək olar ki, bankların qanun qəbul ediləndə müflis olması Mərkəzi Bank üçün daha sərfəlidir. Çünki o halda Mərkəzi Bankın öhdəliyi artmış olacaq. Əgər bu günədək əmanətlər tam sığortalansa idi, Mərkəzi Bank daha çox əmanət ödəməli məcburiyyətində qalacaqdı. İndiki halda isə Mərkəzi Bank vəsaitlərinə ciddi şəkildə qənaət etmiş oldu. Əgər bankların üzvlük haqqı artırırsa, banklar üçün əmanətlərin tam sığortalaması daha cəlbədidir".

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində (BƏƏ) səfərdə olan Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin keçirdiyi işgüzar görüşlərdə səsləndirdiyi bir sıra mesajlar müzakirə mövzudur.

Qeyd edək ki, görüşlərdə siyasət, iqtisadiyyat, ticarət, investisiya, turizm və digər sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi məsələləri müzakirə olunub, bir sıra sənədlər imzalanıb. Ekspertlər hesab edir ki, Azərbaycan və BƏƏ arasında əməkdaşlıq qarşılıqlı əsaslarla qurulub və fəallığı ilə nəzərə çarpır. 2011-ci ildə ticarət əlaqələrinin gücləndirilməsi üçün Bakıda BƏƏ Ticarət Palatasının ilk xarici ofisi - Bakı-Dubay Ticarət Palatası yaradılıb. İqtisadi, ticari və texniki əməkdaşlıq üzrə Birgə Hökumətlərarası Komissiya mövcuddur. Habelə, Bakı-Dubay Əməkdaşlıq Şurası, Əməkdaşlıq üzrə Bakı-Əbu-Dabi Şurası, Azərbaycan və BƏƏ arasında Biznes Şurası fəaliyyət göstərir. Üstəlik, 2015-ci ilin 10 noyabrından etibarən rəsmi Bakı BƏƏ vətəndaşları üçün viza rejimini sadələşdirib. Azərbaycan Dövlət Gömrük Xidmətinin məlumatına görə, 2015-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkələr arasında ticarət mübadiləsi 46.78 milyon dollar təşkil edib, BƏƏ üçün müsbət saldo 42.2 milyon dollara bərabər olub. Məlumatlardan bəlli olur ki, BƏƏ Azərbaycanın kənd təsərrüfatı məhsullarını idxal etməkdə maraqlıdır. Ancaq bu məhsullar hələ ki ölkəmizin daxili istehlakı üçün də yetərli deyil. Deməli, bu sahədə ciddi işlərin görülməsi zərurəti var. Bu mənada ölkə prezidentinin Azərbaycanda BƏƏ ilə birgə azad iqtisadi zonaların yaradılacağı ilə bağlı anonsu da maraqlıdır. Dövlət başçısı ölkəmizdə yeni iqtisadi modelin tətbiqi olacağı mesajını da verib. Yeri gəlmişkən, Azərbaycanda xarici təcrübələrin reallaşdırılması, Sinqapur, Polşa və Litva modellərinin tətbiqi üçün ekspertlərin cəlb olunmasından yazmışdıq. Ölkə başçısının ərəb ölkəsində dedikləri də "Yeni Müsavat"ın yazdıqlarını təsdiqləyir. BƏƏ ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın hansı sahələrdə rentabelli olacağına gəldikdə, ekspertlərin bununla bağlı maraqlı fikirləri var.

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Əli Məsimli "Yeni Müsavat" a açıqlamasında dövlət başçısının səfərinin önəmindən danışdı: "Prezident Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə rəsmi səfəri zamanı Azərbaycan və BƏƏ arasında dəniz nəqliyyatı sahəsində institusional əməkdaşlıq və ölkələr arasında informasiya və kommunikasiya texnologiyaları üzrə anlaşma memorandumu imzalanıb. Bu baxımdan, birincisi, BƏƏ bizim xüsusən də bir sıra kənd təsərrüfatı məhsullarımızın yeni alıcısı ola bilər". Ə. Məsimlinin sözlərinə görə, bu əməkdaşlıq dünyada aparıcı neft hasilatçılarından biri olan BƏƏ-nin neftdən kənar sahələrinə də necə inkişaf etdirilməsi təcrübəsindən yararlanmaq imkanı verir: "Bu əməkdaşlıqdan "şablon" kimi yox, fikirleşmək üçün zəngin material kimi yaradıcılıqla istifadə etmək imkanları

nın götür-qoy edilməsi lazımdır. Çünki bu baxımdan yeni ideyalar ortaya çıxa bilər. Bu ideyaların Azərbaycana tətbiq olunmasına gəldikdə, "nə vaxt başlananda daha effektiv olur" baxımından bir qədər gec olsa

şəraitin yarandığını gördəndən sonra isə bir sıra önəmli şirkətlər Azərbaycan hökumətinin tətbiq etdiyi güzəştlərdən - azad iqtisadi zona üçün ayrılan ərazidə işləyən şirkətlərə ölkənin başqa bölgələri ilə müqayisə

şidlərə düşür: "BƏƏ regionun böyük ticarət, biznes və turist ölkəsidir. Bu ölkə arı pətəyi kimi digərini cəlb edir. Onun azad ticarət zonalarında bütün dünyanın şirkətləri çalışır, o cümlədən Azərbaycanın iş adamları.

Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün yeni xilas formulu

Azərbaycan və BƏƏ arasında əməkdaşlıq qarşılıqlı əsaslarla qurulub və fəallığı ilə nəzərə çarpır; iqtisadçılardan ilginç şərhlər

da, hər halda, yaradıcılıqla tətbiqinə cəhd etməyə dəyər və onda nəticəsi olar. Həmin ideyadan isə üçüncü bir istiqaməti kimi Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Azərbaycan iqtisadiyyatının müəyyən sahələrinə sərmayə qoyma imkanları məsələsi aktuallaşa bilər. Bu, müasir hotel-lər tikintisi və digər xidmət sahələrindən başlayıb, sonra da iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun istehsalına bağlı sahələrinə də keçə bilər. Amma dediklərim ehtimaldır. Bunu gerçəkləşdirməkdən ötrü Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin yerləşdiyi regionun bazarlarına çıxış, ondan səmərəli istifadə və həmin ölkələrdən əlverişli şərtlərlə sərmayə cəlb edilməsi kimi zəruri məqamları özündə ehs etdirən məqsədli fəaliyyət proqramları hazırlayıb həyata keçirmək lazımdır".

Ə. Məsimli bildirdi ki, Azərbaycanda azad iqtisadi zona yaradılması qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün çox zəruridir: "Dünyada azad iqtisadi zona yaradılması üzrə müxtəlif təcrübələr və nümunələr var. Məsələn, Dubayın azad iqtisadi zonalarının yaradılması onun sürətli inkişafına təkan verən amillərdən biri oldu. Azərbaycan da Şərqdən Qərbə gedən əsas yollardan birinin üzərində yerləşdiyindən, həm tranzit ölkə kimi potensialımızdan dolğun istifadə etməklə əlavə gəlir götürə bilərik, həm də Dubay kimi biz də öz ərazimizdən dünyanın müxtəlif bölgələrinə mal paylamaq məntəqəsi kimi istifadə edə bilərik. Bizimlə əməkdaşlıq edən ölkələr onlar üçün əlverişli

sədə gömrük rüsumlarında, vergilərdə güzəştlər olunur və ya vergilər ləğv edilir - istifadə edib, ölkəmizdə müxtəlif təyinatlı müəssisələr də yaratmaqla həm də qeyri-neft sektorunun inkişafına əlavə təkan verə bilərlər".

Neft mütəxəssisi İlham Şaban prezidentin Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə səfəri zamanı iki sənədin imzalanmasına diqqət çəkdi: "Bunlardan biri "Azərbaycan Hökuməti ilə Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri Hökuməti arasında dənizin nəqliyyatı üzrə institusional əməkdaşlığa dair Saziş", digəri isə "Azərbaycan Respublikasının Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi ilə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Telekomunikasiya Sektorunun Tənzimlənməsi üzrə Baş Departamenti arasında informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu" idi. Ümumiyyətlə, biz fikir versək, Azərbaycan prezidenti hansısa xarici ölkəyə səfər edərkən adətən kommersiya sazişləri imzalamır. İstər hökumət, dövlət şirkətləri arasında olsun, istərsə də kommersiya qurumları arasında. Ancaq ölkələr arasında iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsinə, iş adamlarına bununla bağlı daim çağırışlar edilir".

İ. Şaban qeyd etdi ki, BƏƏ il ərzində 200 milyard dollar çıvarında ixracata malikdir. Bunun yarından çoxu xammal üzərinə düşsə də, digər hissəsi avtomobil ixracı, qızıl məmulatı, alüminium məmulatı və elektron avadanlıqlar kimi çe-

Yeni BƏƏ-dən Azərbaycana investisiya qoyulacağını gözləmək o qədər də inandırıcı deyil. BƏƏ-dən bura ancaq orda qeyri-neft sektorunda hansısa işi icra edən şirkətlər gəlir adətən. Azərbaycan azad iqtisadi sənaye zonasını neçə ildir elan edib - 7 il vergi tutmur. Ancaq istehsalçı şirkətlər gəlmir".

Ekspertin sözlərinə görə, BƏƏ logistika sahəsində (daşımalarda) ələ bir sistem qurub ki, istər sərhəddən, istərsə də yük daşımalarda sahəsində bu ölkə dünyanın sadəcə mərkəzi sayılır: "Həm Şərqdən Qərbə gedənlər və əks istiqamətdə, həm də Şimaldan Cənuba - eləcə də əks istiqamətdə - fikirləşmədən Dubay seçirlər. Çünki dediyim kimi, ən sərfəli qiymətlər -yükdəşimlər üçün ümumiyyətlə, port yığım 3 günə qədər yoxdur - ən yüksək servis, dünyanın 1 N-li avişirkəti, həm də ən baxımlı görməli ecazkar tikili və məkanları məhz bu ölkədədir".

İ. Şaban əlavə etdi ki, Azərbaycanın da BƏƏ-yə ixrac potensialı var: "Buna hökumət diqqət vermirdi. Bu ölkədə təbii kənd təsərrüfatı mallarına çox böyük tələbat var. Çünki varlı insanlar çoxdur. Hökumət elə hər iclasda deyir ki, Davos Forumunun rəqabətə davamlılıq indeksinə görə MDB-də birinciyik. Hərçənd ki, bunun məhsul məsələsinə heç bir aidiyyəti yoxdur - iqtisadçılar bunu yaxşı bilir. Onda zəhmət çəkib bunu xarici bazarlarda təsdiq etsinlər, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə də çox ölkələr yarışsınlar".

□ Cavid TURAN

"Başqalarının pulunu saymaq..."

Khalid KAZIMLI

Nə qədər tərifiylə öysək də, məmləkət əhlinin olduqca qüsurlu düşüncə və hərəkətləri var. Onlardan ən pisi camaatın korrupsioner və rüşvət-xorlara haqq qazandırmasıdır.

Son aylarda ard-arda üstü açılan qalmaqallı korrupsiya və rüşvətخورluq, eləcə də talançılıq, yağmalama, məmur rekətliliyi kimi hallardan yazan mediaya gələn ən kütləvi reaksiya aşağıdakı fikirlərlə ifadə olunur:

"Başqalarının pulunu saymaq düzgün deyil, kimə nə dəxli var, necə qazanıb, fərasəti olmasa, qazana bilməzdi";

"Guya siz məmur olsaydınız, rüşvət almazdınız, vilanınız, cəpiniz, obyektiniz olmazdı?";

"İşiniz-gücünüz yoxdur, oturub pul qazananların paxılığını çəkirsiz";

"Yıxılana balta vurursunuz, kim bir az bütüdü, üstünə gedirsiniz, başqa vaxt cəsaretiniz çatmır";

"Onlardan umacağınız var, yığıqlarından sizə vermirlər deyə, yazırsınız" və sair və ilaxır.

Bu kimi fikirlərin hamısında bir motiv var: korrupsioneri, rüşvətخورu birbaşa və dolayısı ilə müdafiə etmək.

Çünki adçəkilen korrupsioner onların yaxınıdır, qohumdur, müdiridir, tanışdır, eləğlusudur və s. Bu müdafiəçilər həmin o korrupsionerdən ya barınırlar, ya da irəlidə faydalanmağı düşünürlər.

Ona görə də onlar üçün həmin şəxsin cinayət törətməsi, cinayətdə ittiham olunması əsas deyil, əsas odur ki, bunlara xeyri deyir.

Bu, leksikonumuzda işlək olan "Mənə dəyməyən qurd yüz il yaşasın" məsələsinin izah etdiyi situasiyadır. Mövqə belədir: nə olsun ki, filankəs korrupsionerdir, işimə yaramır, xeyrini görürəm, qoy pulu daha da çox olsun.

Bu cür düşüncələrin kütləvi olduğu cəmiyyətdə korrupsiya da, rüşvətخورluq da, cürbəcür əliyəriliklər də norma olmalıdır. İşdən qovulan, tutulan bir korrupsionerin yerini tutmağa yüz korrupsioner namizəd varsa, o ölkədə haqq-ədələti bərqərar və təmin etmək Sifiz əməyi kimi bir şeydir.

Bu üzündəndir ki, ilk baxışda ortabab vəzifə daşıyan adamların evindən bəzən külli miqdarda pul-para çıxır. Bu hadisə adətən hansısa oğurluq-quldurluq olayından sonra ictimaiyyətə çatır. Yoxsa bu cür hadisələr korrupsiyaya qarşı mübarizə aparən rəsmilərin fəaliyyətinin nəticəsi olaraq baş vermirdi.

Məsələn, bir neçə il öncə kənd rayonlarından birinin təhsil şöbəsinin müdirinin evindən 100 min manat (o vaxtkı məzənnə ilə 100 min avro) pul aşkarlanmışdı. Hər kəs maraqlanırdı ki, adı bir rayon məmurunun kabinetindəki seyfədə bu qədər pul haradandır. Amma bu suala heç kəs cavab vermədi.

Dünən isə adının çəkilməsi məsləhət olmayan (xəbəri ilk yayanlar tərəfindən) deputatın seyfindən 120 min dollar pul vəsaitinin oğurlanması xəbəri yayılıb. İlk sual yenə klassikdir: "1600 manat civarında maaşı olan deputatın seyfində bu qədər pul hardandır?"

Bu sual səslənib cavabını almamış verilən reaksiyalar da klassikdir: "Başqalarının pulunu niyə sayırsınız?"

Sanki o deputat, bu nazir, o biri məmur halal-hümbət bizneslə məşğul olur, vergilərini vaxtılı-vaxtında ödəyərək, azad rəqabət şəraitində pul qazanırlar və kimsə də oturub onların qazancını hesablayır.

Elə deyil, vətəndaşlar. Söhbət əlində müəyyən postu, səlahiyyəti olan məmurların dövlət vəsaitini talayaraq, xalqı istismar edərək, vətəndaşları onlara rüşvət və xərac ödəməyə məcbur qoyaraq topladıqları haram pullardan, hüquqi dildə desək, cinayət yoluyla toplanmış külli miqdarda maliyyə vəsaitindən gedir.

Bu pulların toplanma yollarını öyrənib bilmək, ona nəzarət etmək, kəsəsi, onları hesablamaq hüquq-mühafizə orqanları ilə yanaşı, xalqın da boynunun borcudur.

Əgər istəyiriksə ki, ölkədə qanunun aliliyi bərpa olunsun, korrupsiya və rüşvətخورluq halları minimuma, gözle görünməyəcək, hiss olunmayacaq səviyyəyə ensin, o zaman hər kəs dötələb olmalıdır, korrupsiya ilə barışmaz mövqədə durmalıdır.

Yoxsa başqa korrupsionerlərdən söhbət gedəndə "ay yaramaz, gör dövləti necə soyurmuş" deyərək, öz qohumu olan korrupsionerin haqqında yazan jurnalistlərin məqalələrinə söyuşlü şərh yazmaq əlaqəsizliqdır.

Bu xasiyyətin kütləvi səciyyə daşması isə artıq milli faciədir.

Qırğızistan dollar kreditlərinə güzəşt etdi-bəs Azərbaycan? Qadir İbrahimli: "İstək olsa..." Fikrət Yusibov: "Mərkəzi Bank yaxasını kənara çəkə bilməz"

Qırğızistan hökuməti dollarla kredit alanlara böyük güzəşt edib. 40 min dollaradək kredit götürənlərə kompensasiya verilməsi barədə mühüm qərar qəbul edilib. Bununla da ipoteka sahibləri indiki kursla deyil, 2015-ci ilin iyununa olan məzənnə ilə ödəniş edəcəklər.

İllik büdcəsi 1.3 milyard dollar olan Qırğızistandan dəfələrlə büdcəsi yüksək olan Azərbaycanda buna oxşar qərarın qəbul edilməsi ilə bağlı sosial şəbəkələr və mətbuatda təkliflər səsləndirilir. İqtisadçı ekspertlər hesab edirlər ki, dollarla kredit götürən vətəndaşlarımız üçün güzəştlərin edilməsi çox vacibdir. O da qeyd olunur ki, belə bir qərar qəbul edilsə, dövlət büdcəsinə ciddi təsiri olmaz.

Qırğızistanda qəbul edilən qərarla bağlı ilk xəbər yayanlardan olan iqtisadçı-alim Vüqar Bayramov statusunda fikirlərini bu şəkildə ifadə edib: "Hazırda 1 dollar 75 somdur və ötən ilin yayında kurs 62 som idi. Məzənnə fərqi böyük olmasa da kasıb ölkə olan Qırğızistan üçün bu heç də kiçik məbləğ deyil.

Maraqlıdır ki, son bir ildə 8 milyard dollarla yaxın dollar xərcləyən və mövcud rezervlərinin həcmi Qırğıstanın büdcəsindən 4 dəfə çox olan Azərbaycan Mərkəzi Bank "maliyyə intizamının pozulacağı" şüari ilə kredit götürənlər üçün yaranan əlavə 3.8 milyard manat xərci hələ də kompensasiya etməkdə yubanır.

Belə görünür, bizim baş bankdan başqa dünyanın heç bir ölkəsində "maliyyə intizamı" haqda düşünmürlər. Amma əsas ritorik sual yenə də açıq qalır: maliyyə intizamı devalvasiya nəticəsində kredit götürənlər üçün əlavə xərc yaradanda pozulur, yoxsa onlara kompensasiya ödədikdə?"

İqtisadçı ekspert Qadir İbrahimli bu məsələdə hökumətin istəyinin vacib olduğunu qeyd etdi: "İstək olsa, resurslar var. Büdcənin bu imkanları hələ də tükənməyib. Mərkəzi Bankın özünün də imkanları kifayət qədərdir. Azərbaycanda bu istiqamətdə daha uyğun variantlar təklif etmək olar. Burada çatışmayan yeganə amil hökumətin istəyinin olmamasıdır. Bunlar olmadıqca, problemlər qalacaq. Amma açıqlamalardan görünür ki, hökumətin istəyi yoxdur. Qazaxıstan, Qırğızistan, Moldova və digər ölkələrdə gedən proseslər göstərdi ki, bu problemlərin həlli mümkündür. Elə də uzağa getməyək. Naxçıvanda dollarla kreditlər köhnə məzənnə ilə ödənilir. İstənilən arqumentlər bəhanədən başqa bir şey deyil. Vətəndaşlar üçün kreditlərlə bağlı güzəştlərin edilməsi hazırda çox vacibdir. Alıcılıq kifayət qədər zəifləyib, gəlirlər azalıb. Gəlirlər sabit qala bilər, amma real gəlirlər azalıb. Qiymət artımı baş verdi, kütləvi bahalaşmanın şahidi olduq. Belə addım atılsa, bir növ dəstək olar".

"Ekonomiks" Beynəlxalq İqtisadi Araşdırmalar Birliyinin sədri Fikrət Yusibov da hesab edir ki, dollarla krediti olan vətəndaşlara güzəştlər edilməlidir: "Mərkəzi Bank məsuliyyəti boynundan atır, amma bu, vətəndaşın günahı deyil. Bu məsələ həll olunmalıdır. Prezidentin son çıxışları da bu istiqamətdə idi. Bu tipli kreditlərin 90%-i sosial yöndə idi. Vətəndaş bu kreditləri sosial problemlərini həll etmək üçün götürüb. Əvvəlcə vətəndaş 78 manat xərc çəkirdisə, fevral devalvasiyasından sonra 100 dollarlıq krediti bağlamaq üçün 1 manat 5 qəpik xərc çəkirdi, indi isə 1 manat 60 qəpik xərc çəkməlidir. Vətəndaş 160 manatı haradan almalıdır? Vətəndaşın bu dövr ərzində zəhmət haqqı, ailəsinin gəliri, büdcəsi artmayıb. Əksinə, xərcləri iki dəfə artıb. Belə bir vəziyyətdə hər şeyi vətəndaşın üzərinə yükləmək doğru deyil. Bu kreditlərin ödənilməməsi bank sistemində böyük zərbə vuracaq. Onsuz da problemlə kreditlərlə bağlı məsələ ciddidir. Üstəlik, bu problemi də yaratmaq bank sistemində ciddi fəsadlar yaradacaq. Masa arxasındakı müzakirənin predmeti bu məsələnin həllidir. Hazırda aktual olan əsas məsələ budur. Prezidentin çağırışlarında bu fikirlər var. Onlardan birini səsləndirirəm. "Dövlət məmurları xalqla bir yerdə olmalıdırlar. Onlar düşünməməlidirlər ki, hansısa statusları var. İnsanlara xidmət etmək, problemlərini yoluna qoymaq lazımdır". Hazırda yüz minlərlə insanın problemi budur. Mərkəzi Bank yaxasını kənara çəkə bilməz. Məsələyə daha ciddi yanaşmaq lazımdır".

□ Cavansir ABBASLI

Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatları yenə azalır. Bu ilin yanvarında Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatı 618,2 milyon dollar azalaraq 4,4 milyard dollara düşüb. Ekspertlər bildirirlər ki, Mərkəzi Bank milli valyutanın üzən məzənnəyə keçidi barədə qərar versə də, görünən odur ki, manatın daha da ucuzlaşmaması üçün yenə də vəsait xərclənir.

Ekspert Əkrəm Həsənov isə musavat.com-a açıqlamasında qeyd edib ki, bu qədər pul manatın daha da ucuzlaşmaması üçün, yəni milli valyutanı sabit saxlamaq üçün xərclənib: "Çünki hazırda Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatları başqa məqsədlər üçün xərclənmir. Dövlətin ehtiyacı olsa, Dövlət Neft Fondunun vəsaitindən istifadə edir. Mərkəzi bank məhz bu ehtiyatların

sürətlə qapanmağa başladı. Həmçinin bank sistemi böhrana daxil oldu, güvensizlik daha da artdı".

Qeyd edək ki, ikinci devalvasiyadan bəri Azərbaycanda dollar çatışmazlığı təsəvvürü var. Bankomatlara dollar yerləşdirməyən banklar onu limitlə satmağa başlayıblar. Mərkəzi Bank dollar ehtiyacını ödəməkdən ötrü hərəraclar keçirir. Ancaq gözlənilənlərin əksinə,

qəlidir: "Mərkəzi Bank topdantsatışla məşğuldur, banklar isə pərakəndə. Bankların valyutadəyişmə məntəqələrinin lisenziyası geri alınmışsa, bu halda dollar onlara yalnız öhdəliklərini ödəməyə lazımdır. Bankların dollara tələbatının azalmasını elə açıqlamaq olar".

Əkrəm Həsənov isə qeyd edib ki, səbəb manat çatışmazlığıdır: "Dövriyyəyə ma-

Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatı azalır - 4,4 milyard qaldı...

Ekspertlər bildirirlər ki, ölkədə manat çatışmazlığı da var

Ekspert Samir Əliyev məsələ ilə bağlı bildirib ki, Mərkəzi Bankın ehtiyatı 2008-ci ilin mayından sonra ən aşağı səviyyəyə düşüb: "Bankın ehtiyatını müəyyən qədər Neft Fondu qoruyub. Fond ötən ay təxminən 600 milyon dollara yaxın satış həyata keçirib. Ümumilikdə 1,2 milyard dollardan çox satış olub. Son günlər banklar tərəfindən az dollar alınmasının səbəbini Mərkəzi Bankın rəsmi statistikasına təsdiq edib. Belə ki, yanvar ayında pul bazası birdən-birə 16 faiz və ya 1,1 milyard manat azalıb. Pul bazasının səviyyəsi 2010-cu il həddinə düşüb".

Ekspertin sözlərinə görə, Mərkəzi Bank pul bazasını məhdudlaşdırmaqla bankların dollara olan tələbatını süni şəkildə azaldır və beləcə manata süni nəfəs verir: "Pul bazasının azaldılması həmçinin inflyasiyanın cilovlanması üçün bir vasitədir. Ancaq bu, ölkədə iqtisadi aktivliyi zəiflədir, sahibkarlığın inkişafı üçün maliyyə resurslarını məhdudlaşdırır".

daha da azalmaması üçün hazırda banklara manat kreditlərini vermir. Bu dəqiqə bankların böyük ehtiyacı var manat kreditlərinə. O cümlədən dollar borcu olanların borcunu manata çevirmək üçün buna ehtiyac var. Amma Mərkəzi Bank vermir. Çünki götürülən kreditlərə dollar alınacaq və onun valyuta ehtiyatları tamamilə bitəcək. Yaxın aylarda da vəsaitin daha kəskin azalmasını gözləmirəm. Çünki manat yoxdur artıq".

Ekspert Natiq Cəfəri isə qeyd edib ki, valyutadəyişmə məntəqələrinin ləğvi effektiv olmadı: "Hökumət və Mərkəzi Bank valyutadəyişmə məntəqələrini bağladı, xaricə valyuta çıxışını məhdudlaşdırdılar, manat kütləsini 1 ayda 16 faiz azaldılar. Amma Mərkəzi Bankın ehtiyatları yanvarda yenə 618 milyon dollar azalaraq 4,3 milyard dollara düşdü. Hökumət və Mərkəzi Bankın atdığı addımlar məntiqsiz və ziyanlıdır, nəticədə "qara bazar" cücedi, iqtisadi aktivlik maliyyə resurslarını məhdudlaşdırır".

bu hərəraclarla həm az sayda bank qatılır, həm də hərəracları çıxarılan valyutaya sifariş az olur. Məsələn, MB-nin fevralın 1-də təşkil etdiyi hərəraclar yalnız 5 bank qatılıb. Dollara tələbat azalıb, yoxsa bankların dollar almağa manatı yetərli deyil?"

Ekspert Qubad İbadoğlu məsələ ilə bağlı azadliq.org-a bildirib ki, bankların az dollar alışı valyutadəyişmə məntəqələrinin bağlanması ilə əla-

nat tükənmək üzrədir. İqtisadçı deyir ki, hərəracları çıxarılan valyutaya sifariş az olur. Məsələn, MB-nin fevralın 1-də təşkil etdiyi hərəraclar yalnız 5 bank qatılıb. Dollara tələbat azalıb, yoxsa bankların dollar almağa manatı yetərli deyil?"

□ RÖYA

"Çudo Peçka" da çökür

Şəbəkənin kafe-mağazaları bir-birinin ardınca bağlanı

Ölkədə yaşanan iqtisadi böhran "Çudo Peçka" MMC-ni də vurub. Belə ki, şəbəkənin bir neçə ay öncə açılan obyektləri artıq bir-birinin ardınca bağlanmışdır. Musavat.com-un məlumatına görə, MMC-nin ötən ilin yay aylarında fəaliyyətə başlayan metronun "Elmlər Akademiyası" stansiyasının yaxınlığında olan kafe-mağazası da öz fəaliyyətini dayandırılıb. Kafe-mağazanın yerləşdiyi obyekt isə icarəyə çıxarılıb.

Ötən həftə "Çudo Peçka"nın Nərimanov rayonunun Təbriz küçəsində yerləşən kafe-mağazası da bağlanmışdır.

"Çudo Peçka"da mövcud durumu öyrənmək MMC-nin şəhərin digər yerlərində olan kafe-mağazalarına da baş çəkdi. Öyrəndik ki, bir çox

"Burada kassada çalışan əməkdaşlar 250 manat, xidmətçilər isə 190 manat maaş alırlar. Ancaq son zamanlar maaşlarda gecikmələr olur. Ümumiyyətlə, kafelərimizdə vəziyyət yaxşı deyil. İşçilərin sayında ixtisarlardan da edilir. Görünür, bu səbəbdəndir ki, yeni açılan kafe-mağazalar da bağlandı".

Qeyd edək ki, "Çudo Peçka" şəbəkəsi 2000-ci ilin əvvəllərində iş adamı Çingiz Cəlilov tərəfindən qurulub. Hazırkı vəziyyətdən fərqli

olaraq, ilk kafe-mağazalar açılan zaman müştəri sayından əziyyət çəkməyib. Eyni zamanda şəbəkədə satılan şirniyyatlar kafe-mağazaların ilk açıldığı zaman hazırkıdan ucuz qiymətə satılıb ki, bu da insanların diqqətini cəlb edib. Bu şəbəkəni qurmaq üçün Ç. Cəlilovun "Bank Standart"dan 2.5 milyon dollar məbləğində kredit götürdüyü, sonradan isə onu qaytarmaqda çətinlik çəkdiyi bildirilir.

Bu səbəbdən də MMC-yə daxil olan şəbəkələr "Bank Standart"ın girovluğunda qalıb. "Bank Standart" isə Heydər Babayev iqtisadi inkişaf naziri olduğu zamanlarda onun biznes şəbəkəsinə daxil idi.

Heydər Babayev 1999-cu ildə Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin sədri vəzifəsinə təyin olunmuşdu. 2005-ci il oktyabrın 19-da Heydər Babayev iqtisadi inkişaf naziri postuna təyin edildi. 2008-ci ildə isə bu postdan uzaqlaşdırıldı.

□ Əli RAİS

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın fevralın 18-də Azərbaycana səfəri gözlənilir. Səfərin detalları məlum olmasa da, hər iki ölkə rəhbərinin görüşlərinin bəzilərinin mətbuata qapalı olacağı dəqiqləşib. Ərdoğanla yanaşı, Azərbaycan səfərinə Türkiyə Baş Qərargahının yüksək rütbəli əməkdaşları və bəzi nazirlərin qatılacağı da gözlənilir.

Politoloq Şahin Cəfərli hesab edir ki, Türkiyə prezidentinin səfəri qitələri və bölgələri əhatə edən xarici siyasətinin tərkib hissəsidir: "Xatırlatmaq yerinə düşər ki, hazırda Ərdoğan Cənubi Amerika qitəsində səfərdədir və Afrika qitəsinə də səfəri planlaşdırılıb. Digər tərəfdən, səfər iki ölkə arasındakı ənənəvi dostluq-qardaşlıq münasibətlərinin inkişafı məsələlərinə hazırkı global və regional proseslər kontekstində yenidən baxmaq ehtiyacından irəli gələ bilər".

Ş.Cəfərlinin sözlərinə görə, Türkiyə-Rusiya münasibətlərinin pisləşməsi Cənubi Qafqazın əhəmiyyətini artırır: "Türkiyə Azərbaycanla, eləcə də qonşu Gürcüstanla əməkdaşlığın inkişafına hər zaman önəm verir. Lakin son vaxtlar Rusiya ilə münasibətlərin gərginləşməsi Cənubi Qafqazın Türkiyə üçün əhəmiyyətini daha da artırır. Rusiya hazırda əli çatan bütün istiqamətlərdə Türkiyənin geosiyasi və geoiqtisadi imkanlarını məhdudlaşdırmaq yönündə siyasət aparır. Məlumdur ki, rəsmi Moskva Türkiyənin Rusiya ərazisi vasitəsilə ixracat həyata keçirməsini əngəlləyib. Bu baxımdan Ankaranın

Gürcüstan və Azərbaycana olan ehtiyacı daha da artır. Əslində bu ehtiyac qarşılıqlıdır və Azərbaycanla Gürcüstanın tranzit ölkələr kimi oynadıqları mühüm rolunu Türkiyəyə təsəvvür etmək çətinidir. Bu səbəblə Ərdoğanın səfəri zamanı şübhəsiz ki, Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolunun Türkiyə hissəsində tikintinin sürətləndirilərək layihənin icrasının tezliklə başa çatdırılması müzakirə olunacaq. Digər vacib layihə isə TANAP-dır. Türkiyə yaxın perspektivdə Rusiyadan enerji asılılığını azaltmaq üçün yeni siyasət həyata keçirməyə başlayıb və TANAP layihəsinin icrası mənbələrin şaxələndirilməsi strategiyası baxımından Ankaraya üçün önəm kəsb edir. Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının Bakıda keçiriləcək iclasında bu kimi məsələlər, eləcə də yeni əməkdaşlıq imkanları geniş müzakirə olunacaq".

Politoloq Rusiyanın hərbi müstəvidə Türkiyəyə qarşı addımlar atdığına xatırladaraq qeyd etdi ki, Moskva Türkiyə sərhədlərində öz hərbi mövcudiyyətini ciddi şəkildə gücləndirir: "Həm Ermənistan, həm də Suriyadakı Rusiya hərbi baza-

Ərdoğanın gözlənilən Bakı

səfəri daha çox nəyə hesablanıb?

Şahin Cəfərli: "Ankaranın Gürcüstan və Azərbaycana ehtiyacı artıb..."

larının potensialı və imkanları sürətlə artırılır. Hər iki ölkədəki hərbi bazalara ən müasir aviasiya vasitələri, zənit-raket kompleksləri göndərilir. Burada məqsəd tək-cə Suriyada qarşıya qoyulan hərbi-siyasi vəzifələri uğurla yerinə yetirmək və Ermənistanın bazanı hansısa potensial təhdidlərə qarşı gücləndirmək deyil. Məqsəd

Türkiyəni mümkün qədər basqı altına almaq, ona qarşı bir növ, "çəkirdimə" siyasəti həyata keçirməkdir. Türkiyəyə isə buna cavab kimi, Güneş Qafqazda öz təsirini gücləndirmək istəyir. Bu səbəbdən Gürcüstanın NATO-ya inteqrasiyasında olduqca maraqlıdır. Bu ilin yayında keçiriləcək NATO-nun Varşava sammiti bu baxım-

dan çox önəmli tədbir olacaq. Gürcüstanın NATO-ya qoşulması Türkiyənin daxil olduğu təhlükəsizlik məkanının genişlənməsi deməkdir. Bu isə Türkiyənin milli təhlükəsizliyi üçün vacibdir. Gələcəkdə Gürcüstanda NATO hərbi bazasının qurulması və orada türk hərbi kontingentinin yerləşdirilməsi məsələsi də gündəmə gələ bilər".

Ş.Cəfərli rəsmi Ankaranın Rusiya ilə münasibətlərində Azərbaycanın onlar tərəfdə olmasını tələb etmədiyini də vurğuladı: "Əks halda, bu, Azərbaycanın Rusiya ilə konfrontasiyaya getməsi demək olar ki, Azərbaycan hakimiyyəti bunu qətiyyətlə istəmir və Türkiyənin bu mövqeyini anlayışla qarşılayır. İkitərəfli hərbi əməkdaşlığın gücləndirilməsi mümkündür və zəruridir. Son vaxtlar Türkiyə hərbi sənaye-

si ciddi şəkildə inkişaf etməyə başlayıb, biz bundan yararlanmalıyıq. Azərbaycan yavaş-yavaş və ehtiyatla Rusiya silahından imtina etməyə başlamalıdır. Bizim silahlanma sahəsində Rusiyadan asılılığımız yolverilməzdir və təhlükəsizlik maraqlarımıza tamamilə ziddir".

Müsaibimiz Ərdoğanın Bakıya ölkəmizdəki iqtisadi böhranla bağlı gəlməsi fikirlərinə də toxundu: "Azərbaycanın mövcud iqtisadi böhrandan çıxması üçün Türkiyənin konkret hansı köməyi göstərə biləcəyini söyləmək çətinidir. Ola bilsin ki, Türkiyədən kredit şəklində birbaşa maliyyə yardımı almaq məsələsi gündəmə gəlsin. Lakin nəzərə almaq lazımdır ki, Türkiyənin də imkanları elə geniş deyil və valyuta ehtiyatları son dövrlər azalır".

□ **Cavanşir ABBASLI**

"PKK Laçına köçür"

Azərbaycan Kürdləri Birliyinin rəhbərindən PKK-nın Azərbaycan ərazilərinə keçəcəyi barədə xəbərlərə münasibət bildirildi

PKK-nın Qəndildəki düşərgəsini Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ ərazisinə köçürməyə başladığı barədə xəbərlər yayılır. Bu cür informasiyaları Türkiyədəki politoloqların dilindən son günlər eşitməkdəyik.

Məsələn, **türkiyəli politoloq Ömür Çelikdönmez** publika.az-a açıqlamasında deyib ki, İrana qarşı sanksiyaların aradan qaldırılması, Yaxın Şərqi yenidən bölünməsi uğrunda savaşa, Şimali İraq kürd muxtariyyətinin müstəqillik əldə etməsi ehtimallarının güclənməsi kimi mühüm siyasi proseslər PKK-nın gələcək taleyini sual altına qoyur: "Yaxın Şərqdə İraq və Suriyanın parçalanması gündəmədədir. Şimali İraq Kürdüstan Muxtar Vilayətinin rəhbəri Məsud Bərzani iraqi kürdlərin müstəqil bir dövlətə sahib olmalarına çox yaxın olduğunu bildirdi və Yaxın Şərq xəritəsini müəyyənləşdirən "Sukes-Picot" anlaşmasının hökmünü itirdiyini

bildirdi. O, bölgədə yeni beynəlxalq anlaşmaya ehtiyac olduğunu dilə gətirib. Bu, önümüzdəki günlərdə İngiltərənin layihəsi olan sünni İraq torpaqlarında üçüncü bir dövlətin ortaya çıxması deməkdir. Birincisi kürdlər, ikincisi İŞİD. Yeni mərhələdə Qəndilin başqa yere daşınması gündəmə gəlir. Çünki Türkiyəyə qarşı hücumlarda birinci dərəcəli məsuliyyət daşıyan İraq hökumətidir. Qəndil nə qədər Şimali İraq kürd muxtariyyətinin ərazisinə daxil olsa da, İraq dövlətinin sərhədləri içindədir. Türkiyə sərhəd kənarlarında PKK-ya qarşı əməliyyatlar keçirəndə bu, birbaşa Bağdad hökumətinə aid idi. Şimali İraq müstəqilliyini elan etdikdən

sonra Türkiyənin PKK-ya qarşı keçirəcəyi əməliyyatlar Ərbilə aid olacaq. Peşmərgenin PKK ilə müharibə aparmayacağı dəqiqdir. Gözləniləndir ki, PKK-nın Türkiyəyə qarşı hücumları dayandırması və Qəndildən çəkilməsi tələb olunsun. PKK Türkiyənin hərbi əməliyyatlarının hədəfində olan Qəndili boşaltmaq məcburiyyətində qalacaq".

Politoloqun sözlərinə görə, PKK-nın Qəndili boşaltmasının digər səbəbi Türkiyə hökumətinin Hakkarı vilayət mərkəzini Yükseköyaya, Şırnak vilayət mərkəzini Cizrəyə köçürmək qərarıdır: "PKK Suriyada və qismən İraqda əldə etdiyi uğuru İran və Qafqazda təkrarlamayı düşünür. İki od arasında qalmaq istəməyən PKK Qəndili Ermənistan köçür-

mək istəyir. Hazırda Ermənistanın yezidi kürdlər daha çox Azərbaycanla sərhəd bölgələrində yaşayırlar. PKK-nın da Ermənistanın özünə yeni "yuva" qurması fikri təzə deyil. İndiyə qədər buna bənzər fikirlər söylənilib. İndi hoybun-daşnak əməkdaşlığı ənənələrini davam etdirmək istəyən PKK-nın erməni diasporunu bəzi üzvləri ilə təmaslar qurduğu haqda informasiyalar Türkiyə keşfiyyatı tərəfindən əldə edilib. Plana görə, PKK mənsubları əvvəlcə Avropanın hansısa ölkəsinə gedəcək, daha sonra oradan Qafqaza gələcəklər. PKK Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində, xüsusən də Laçında düşərgə qurmaq niyyətindədir. PKK mərkəz olaraq Azərbaycanın işğal olunmuş Laçın şəhərini seçib. Məqsəd Laçın koridorundan istifadə edərək, Ermənistan və Azərbaycanda fəaliyyət göstərməkdir. Cənubi Qafqaza qaçmaq istəyən PKK-çılar bu bölgədə özlərinə dəstək axtarışına çıxıblar".

Azərbaycan Kürdləri İctimai Birliyinin rəhbəri Tahir Süleyman isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, PKK-nın İndiyə qədər fəaliyyət göstərdiyi ərazilərdən Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş ərazilə-

rinə köçəcəyi barədə iddialar sayaqılamaqdan başqa bir şey deyil: "Belə iddialar irəli sürənlərin savadına, bölgədən xəbərdar olmasına şübhə edirəm. Ən azından heç olmasa xəritəni göz önünə gətirsinlər. PKK bir papka deyil ki, kimsə qoltuğuna vurub istədiyi yere aparsın. PKK kürdlərin sıx yaşadığı ərazilərdə, həmin ərazilərə coğrafi baxımdan bitişik yerlərdə uzun illərdir fəaliyyət göstərir. O ərazilərdən PKK hansı məntiqə Qarabağa yerləşər? PKK məgər bilmir ki, gec-tez Azərbaycan öz ərazilərini azad etmək üçün müharibəyə başlayacaq? PKK-nın Azərbaycanla, Azərbaycan xalqı ilə heç bir problemi yoxdur. Onların dilindən İndiyə qədər Azərbaycanın əleyhinə kimsə bir cümle də olsun eşidib? PKK-nın başında dayananlar da yaxşı bilirlər ki, Azərbaycanda kürdlərlə azərbaycanlılar arasında əsirlərə dayanan qardaşlıq, dostluq var. Belə hesab edərdim ki, son vaxtlar hansısa məkrli qüvvələr Azərbaycanla kürdlərin münasibətlərini pozmağa, araya ni faq toxumu səpməyə çalışırlar. PKK-nın işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərinə köçəcəyi kimi dezinformasiyaların da yayılması çox güman ki, bunun üçündür".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Dünyanı ağışına alan və insanlarda təşviş yaranan donuz qripi sürətə yayılmaqda davam edir. Hava-damcı yolu ilə yayılan bu xəstəliyə yaxalananların sayı Azərbaycana qonşu olan ölkələrdə - Türkiyə, Rusiya, Gürcüstan və İranda xüsusilə artıb. Belə ki, bu ilin əvvəlindən donuz qripindən ölənlərin sayı Türkiyədə 57, Rusiyada isə 100 nəfərdən çoxdur. Azərbaycanlıların da bu ölkələrə tez-tez səyahət etdiyini nəzərə alsaq, donuz qripinin Azərbaycana gəlməsinin an məsələsi olduğunu deyə bilərik. Ancaq Səhiyyə Nazirliyi açıqlamalarında Azərbaycanda donuz qripi virusuna rast gəlinmədiyini, bununla bağlı tədbirlər görüldüyünü deyərək əhalini narahat olmamağa çağırır.

Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Liliya Bayramova "Yeni Müsavat"a açıqlamasında Azərbaycanda indiyə kimi donuz qripi virusuna rast gəlinmədiyini dedi: "Əgər bir insan özündə donuz qripi olduğunu bilsə, susarmı?! Təbii ki, yox. Özündən şübhəsi olan insanlar Taun əleyhinə Mərkəzi Laboratoriyada qan nümunələri verir və yoxlanılır. Allaha şükürlər olsun ki, indiyə kimi Azərbaycanda donuz qripinə rast gəlinməyib. Epidemik vəziyyət stabildir və tam nəzarətdədir. Məktəblərdə, bağçalarda dezinfeksiya işləri aparılır. Kim donuz qripinə yoluxmasından şübhələnirsə, gəlib öz xahişi ilə qan nümunələri verir. Əgər Azərbaycanda bu cür ciddi bir xəstəlik olarsa, onu necə gizlətmək olar?!"

L.Bayramova bir neçə xəstəxanada donuz qripi ilə əlaqədar palatalar ayrıldığını və tam nəzarətdə olduğunu bildirdi: "Kliniki Tibbi Mərkəzdə (KTM), Ağciyər xəstəxanasında və 7 nömrəli uşaq yoluxucu xəstəliklər xəstəxanasında donuz qripi ilə əlaqədar palatalar da ayrılıb və tam nəza-

rətdədir. İnsanlar adi mövsümi xarakterli qriplə bağlı müraciət edirlər. Amma bu donuz qripi deyil. Donuz qripi diaqnozu ilə heç kim hansısa xəstəxanada yatmır".

Qeyd edək ki, donuz qripi təhlükəsinə qarşı Bakı, Sumqayıt, Gəncə və Mingəçevirdəki məktəb və bağçalar daxil olmaqla, ümumilikdə 471 məktəb və 417 uşaq bağçasında dezinfeksiya işləri aparılıb.

Tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybullu donuz qripinin Azərbaycana gəlməsinin an məsələsi olduğunu bildirdi: "Donuz qripi hava damcı yolu ilə yayılan infeksiya olduğuna görə, H1N1 virusunun çox yaygın olduğuna görə bu xəstəlik daim nəzarətdə olmalıdır. Hansı tədbirlərin görülməsindən asılı olmayaraq bu virusun qonşu ölkələrdən Azərbaycana keçmə imkanını kifayət qədərdir. Düzdür, karantin tədbirlərinin, sərhəd keçid zonalarına nəzarətin və digər profilaktik tədbirlərin önemi çoxdur. Amma bu, donuz qripinin ölkəmizdə yayılmasının qarşısını almaq üçün kifayət deyil. Təsəvvür edin ki, Türkiyə kimi səhiyyəsi qat-qat

Azərbaycanda donuz qripi varmı?

Liya Bayramova: "Epidemik vəziyyət stabildir və tam nəzarətdədir"

bizdən yüksək olan bir dövlət də bu problemlə üzleşib və xeyli insan tələfatı varmış. Ona görə də "bizdə bu qrip yoxdur və olmayacaq" kimi bəyanat verməkdənsə məsələyə daha ciddi yanaşmaq lazımdır".

Təbii üsullarla müalicə mütəxəssisi, həkim Seyfəddin Əsəd isə Azərbaycana donuz qripi gələrsə, onu gizlətməyin mümkünsüz olduğunu

Adil Qeybullu: "Hansı tədbirlərin görülməsindən asılı olmayaraq donuz qripinin Azərbaycana keçmə imkanını kifayət qədərdir"

dedi: "Bu elə bir xəstəlikdir ki, onu gizlətmək mümkün deyil. Hamının gözü qarşısında insanın qızdırması qalxır, halı pisləşir, tənəffüs sistemi pozulur və ölürlər. Donuz qripi baş verəndə bu proses dayanmır. Dövlət bunun qarşısını ala bilmir. Əgər kimsə donuz qripi olsa, bunu hər kəs, dövlət qurumları, media da biləcək. Türkiyə kimi bir dövlət bunun qarşısını almaqda çətinlik çəkir".

Seyfəddin Əsəd: "Bu elə bir xəstəlikdir ki, onu gizlətmək mümkün deyil"

Donuz qripinin fəsadları ilə əlaqədar Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) isə bildirir ki, əhalinin bəzi qrupları yaşı 65-dən çox olanlar, qocalar və əlillər üçün olan stasionar müəssisələrdə yaşayanlar, hamilə qadınlar, xroniki xəstələr, o cümlədən ürək, nevroloji xəstəlikdən əziyyət çəkənlər, 6 ayından 59 ayınadək (6 yaşadək) olan uşaqlarda donuz qripi xəstəliyinin ağır formada in-

kişaf etməsi ilə bağlı böyük risk var. ÜST-nin Avropa Regional Bürosunun İctimai Sağlamlığın təhlükəsizliyi və yoluxucu xəstəliklər bölməsinin direktoru Nedret Emiroğlu mətbuatçı açıqlamasında bildirib ki, 2009-cu ildə pandemiya yaranan, donuz qripi kimi tanınan A/H1N1 virusuna yoluxma nəticəsində 100000 - 400000 nəfər insan dünyasını dəyişib. Bu virus hələ də mövsümi qrip viruslarından biri kimi, insanların arasında yayılmaqda davam edir: "A/H1N1-in bu pandemiyanın sonrakı hər il kəskin respirator virus infeksiyalarının mövsümü dövründə müxtəlif viruslar üstünlük təşkil etsə də, H1N1 virusu H3N2 ilə bərabər dövr edir. 2015-2016-cı il mövsümündə Avropanın bir neçə ölkəsində H1N1 qripi ilə əlaqədar xəstəliyin ağır və ölümlə nəticələnməsi halları müşahidə olunur".

ÜST rəsmisi qeyd edib ki, virusun yayıldığı ölkələrdə, xüsusilə gənclər, hamilə qadınlar arasında A/H1N1 qripindən ağır yoluxma və ölüm hallarının artımı gözlənilir.

□ Günel MANAFI

"Baku Steel Company"nin sahibi işsiz qoyduğu işçilərdən 5 milyon tələb edir

Ramiz Əhmədov: "Biz prezidentə müraciət ediriksə, Rasim Məmmədov bunu özünə niyə təhqir hesab edir?"

"Baku Steel Company" MMC-nin sahibi Rasim Məmmədov məhkəməyə üz tutub. MMC sahibi cavabdehlər "Bakielektroştamp" zavodunun icraçı direktoru Ramiz Əhmədov, zavodun meneceri Adilxan Musayev, "Yeni Müsavat" və "Azadlıq" qəzetlərindən 5 milyon manat tələb edir. R.Məmmədov iddia edir ki, ötən il noyabrın 19-da dərc edilən "Zülfüqarlı qardaşların zavodlarında çalışanlar prezidentə müraciət etdilər" (http://musavat.com/news/olke/zulfuqarli-qardashlarinin-zavod-larinda-chalishanlar-prezidente-muraciət-etdiler-video_306104.html) sərlövhəli yazıda yer alan məlumatlar şərəf və ləyaqətini alçaldıb, işgüzar nüfuzunu ləkələyib.

Nizami Rayon Məhkəməsinə ötən ilin dekabrında daxil olan iddia üzrə ilkin baxış iclası fevralın 24-nə təyin olunub. Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat"a açıqlama verən "Bakielektroştamp" zavodunun icraçı direktoru Ramiz Əhmədov bildirib ki, iddia əsassızdır və onları, mətbuatı susdurmaq cəhdindən başqa məqsəddə xidmət etmir: "Prezidentə müraciət etmək nə vaxtdan kiminsə şə-

rəf və ləyaqətinin alçaldılmasına hesab olunur? Rasim Məmmədov bu gün böyük əmək kollektivlərini işsiz qoyub. Onların normal yaşayış hüququnu məhdudlaşdırıb. İşləmələrinin, ailələrinin dolandırılmalarının qarşısını almış olub. Bu gün zavodların əmək kollektivləri içi biz qarışıq, işsiz qalmışıq. Bizim haqqımızı kim verəcək? Məgər bu bizlərin şərəf və ləyaqətimizin tapdanması demək

deyil? Başqasının əmlakını zəbt etməyin adı nədir? Biz prezidentə müraciət ediriksə, Rasim Məmmədov bunu özünə niyə təhqir hesab edir? Biz üzleşdiyimiz qanunsuzluqlarla bağlı prezidentə müraciət etmişik. Prezident hər bir vətəndaşın qaranlıqdır. Dediklərimizin üstündə qalır".

Ramiz Əhmədov deyir ki, Rasim Məmmədovun iddia etdiyi videomüraciətdə (<https://www.youtube.com/watch?v=kdPximiQYVc>) heç bir təhqir elementi yoxdur: "Prezidentin sahibkarlara qarşı diqqətindən bəhrələnilib haqq səsimizi cənab İlham Əliyevə çatdırmaq istəyirik. Sahibkarların əm-

laklarının geri qaytarılmasını istəyirik. Rasim Məmmədov törətdiklərini ört-basdır etməyə, bizləri susdurmağa çalışır. Düşünür ki, bizləri məhkəmələrə çəkməklə haqq səsimizi batıracaq. İddiasında yazır ki, Ramiz Əhmədov özünü icraçı direktor kimi qələmə verir. Bu, sadəcə, güməlidir. Mən zavodun icraçı direktoruyam. Təbii ki, buna görə də zavodun fəhlələri mənə, mən də sahibkarlara müraciət edərəm, əmək kollektivlərinin ağır durumunu çatdırıram. Zavodların sahibləri bu gün Rasim Məmmədovun hədələri nəticəsində mühacir həyatı yaşayırlar. Rasim Məmmədov bilir ki, gec-tez bizim haqq səsimiz prezidentə çatacaq və bizim zavodlar öz qanuni sahiblərinə qaytarılacaq. Ona görə də bunun qarşısını almaq üçün hər vasitəyə əl atır, məhkəmələri əsassız iddialar verməklə öz məqsədlərinə çatmaq üçün ədalət qurumlarından istifadə etməyə çalışır.

Rasim Məmmədov iş yerləri açmaq əvəzinə zavodları sahiblərindən alıb viranə qoydu. Əmək kollektivlərini işsiz qoydu. Həmin zavodları bizlər böyük zəhmət, investisiyalar hesabına qurub yaratmışdıq. Dövlətimizə vergi ödəyib vətəndaşlarımızı işlə təmin edirdik. Aldılar və məhv etdilər. Məhkəmədə tə-

ləb edəcəyik ki, gedib zavodlara yerli baxış keçirilsin, qoy hakimlərin özləri də görsünlər ki, iddiaçı bu xalqa, dövlətə qarşı hansı iqtisadi sabotajı həyata keçirib".

R.Əhmədov bildirdi ki, 2010-cu ilin dekabrında Rasim Məmmədov "Bakipolad-tökmə" zavoduna gələrək sahibkarı hədələyib: "O, zavoda gələndə orada 800 nəfər çalışırdı. Deyir ki, guya biz zavoda basqın etdiyini deməklə ona böhtan atırıq. Amma bunun şahidləri var. Rasim Məmmədov zavoda gəlib və sahibkar Loğman Zülfüqarlına hədələyib. Zavodu adına dövr etdikləri çoban Gəray Məmmədov ümumiyyətlə o zavodda olmayıb.

Rasim Məmmədov devalvasiyalar zamanı yoxsullaşıbsa, ona məsləhət görürəm ki, çoxmilyonluq avtomobil kolleksiyasından 1 maşını satsın. İşğal etdikləri zavodları sahiblərinə qaytarıb, iqtisadi sabotajdan əl çəksinlər".

Qeyd edək ki, iddianın əsaslandığı müraciətdə Ramiz Əhmədov bildirdi ki, böyük zəhmət və sərmayə hesabına işləri bərpa edilən və ixracçı ölkəyə uğurlu fəaliyyətə başlayan "Bakı Polad-tökmə", "Bakı Elektroştamp" zavodları bu gün işlərini tamamilə dayandırılıb.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Ötən saylarımızın birində Dağlıq Qarabağa dair Minsk konfransının çağırılmasının zamanı çatdığını qeyd etmişdik. Bunu da ilk növbədə onunla əsaslandırmışdıq ki, ATƏT-in Minsk Qrupu 22 illik zaman kəsiyində öz vasitəçilik missiyasının öhdəsindən faktiki gələ bilməyib, BMT Təhlükəsizlik Şurasının Dağlıq Qarabağa dair məlum qətnamələrinin yerinə yetirilməsinə nail olmayıb və üstəlik, bu müddətə işğalçı Ermənistanın mövqeyinə yuvarlanıb - hansı mövqə ki, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) son qış sessiyası ərəfəsində özünü qabarıq şəkildə büruzə verib.

Artıq sessiya arxada qalıb. Qarşıdan isə ATƏT Parlament Assambleyasının (PA) Vyana toplantısı gəlir. Xəbər verildiyi kimi, toplantıya Azərbaycan və Ermənistan nümayəndə heyəti də qatılacaq. Təbii ki, Dağlıq Qarabağ və işğal olunmuş ərazilər mövzusu bu tədbirdə də diqqət mərkəzinə gətiriləcək.

Eyni zamanda şübhə etmirik ki, Azərbaycan nümayəndə heyəti tədbir iştirakçılarının nəzər-diqqətini həmçinin Minsk Qrupunun dişsiz fəaliyyətinə yönəltməyə çalışacaqlar. Hər halda, AŞ PA sessiyasından sonra bu, azərbaycanlı deputatlar üçün yaxşı bir fürsət olacaq. Bu xüsusda birinci sual da

Qarabağa dair Minsk konfransının çağırılması məsələsi ciddiləşir

Azərbaycan tərəfi Avropada söz sahibi olan Almaniyanın ATƏT sədri kimi nüfuzundan istifadə etmək əzmindədir; **Azay Quliyev:** "ATƏT PA-nın toplantısında həmsədrləri çox ciddi və sərt şəkildə tənqid edəcəyik..."

budur ki, görsən, AŞ PA-dakı nümayəndə heyətimizin qurumun yanvar sessiyasında üzvləşdiyi təxribatla ATƏT PA-dakı nümayəndə heyətimizin də üzvləşmə ehtimalı varmı?

ATƏT PA-dakı nümayəndə heyətimizin üzvü Azay Quliyev bu suala cavab olaraq bildirib ki, ermənilərdən hər zaman hər cür təxribat gözləmək lazımdır (Moderator.az): "Amma biz hər

zaman ermənilərin ATƏT-də təxribat xarakterli fəaliyyətinin şahidi olmuşuq və hər dəfə də onların təxribatlarının qarşısı alınıb. Bilirsiniz ki, keçən il ATƏT PA-da çox önəmli bir qətnamə qəbul olundu. Ermənistan çox ciddi-cəhdlə həmin qətnamənin qəbulunun qarşısını almağa çalışdı. Hələ ki bu il üçün bizim müzakirəyə çıxarıla- caq hansısa sənədimiz yoxdur,

hesab edirik ki, 3 il dalbadal qətnamə qəbul elədik və orada Azərbaycanın maraqlarını tam şəkildə müdafiə etdik. Müəyyən fasilədən sonra ola bilsin biz növbəti illərdə təkrar hər hansı bir təşəbbüslə çıxış edək".

"**Belə çıxır, bu dəfə ermənilər tərəfindən hər hansı təhlükə gözlənilir**" sualına cavabda deputat deyib ki, əsas hədəfləri bu il ATƏT-ə sədrlik edən Almaniya Qarabağ münaqişəsinin həllində qəti mövqə sərgiləmə-

ciddi şəkildə tənqid etməyi düşünürük və cənab prezidentin açıq şəkildə dediyi kimi, Minsk konfransının çağırılması məsələsini qaldıracağıq. Hazırda ATƏT-in sədri olan Almaniyanın xarici işlər naziri Valter Ştanmayerin sessiyada iştirakı gözlənilir və biz mütləq çıxışlarımızda bu məsələni onun diqqətinə çatdıracağıq. Hesab edirəm artıq vaxtdır ki, Avropada söz sahibi olan Almaniya nəhayət ki, Minsk Qrupunun həm özünə, həm də

həmsədrlərin fəaliyyətinə açıq və qəti fikrini bildirsins. Əgər Minsk Qrupu həqiqətən də ancaq status-kvonu saxlamaqla və ermənilərin maraqlarını açıq şəkildə müdafiə etməklə, lobbiliklə məşğuldursa, o zaman bu qurum heç bir halda bu münaqişənin həllində vasitəçi ola bilməz. Bu məsələdə bizim fikrimiz sərt olacaq və Almaniya qəti mövqə bildirilməsi istəniləcək".

Azərbaycanın böyük dostundan Ermənistanla qarşı sanksiya çağırışı

Kırım tatarlarının lideri **Mustafa Cəmilöglü:** "Bu sanksiyalar sərt olmaqla, ərazilərin tezliklə azad olunmasına xidmət eləməlidir"; "Azərbaycan nümayəndə heyəti işini daha yaxşı qurmali idi..."

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) son qış sessiyası yəqin ki, hələ bir müddət yaddaşlarda qalacaq. Məhz bu sessiyada Azərbaycanın dost-müttəfiqlərinin və gizli-açıq düşmənlərinin kimliyi bir daha qabarıq şəkildə özünü göstərmiş oldu. Təəssüf ki, müzakirəyə çıxarılan ilk məlum sənəddən biri cəmi 4 səsə çatmaması üzündən qəbul olunmadı. Hərçənd Azərbaycanın dostları əllərindən gələni etdilər.

AŞ PA-nın qış sessiyasında işğalçı Ermənistan əleyhinə qətnamə layihələrinə səs verənlərdən biri də Ukraynanın deputat nümayəndə heyətinin üzvü olaraq sessiyaya qatılan Kırım tatarlarının lideri, prezident Pyotr Poroşenko-nun səlahiyyətli nümayəndəsi, tanınmış sovet dissidenti Mustafa Cəmilöglü olub.

Xatırladaq ki, sessiya 25-29 yanvarda Strasburqda keçirilib. Mustafa Cəmilöglü müzakirələr zamanı çıxış da edib. Kırım tatarlarının lideri və Azərbaycanın böyük dostu öz çıxışına Qarabağdakı situasiya ilə bağlı obyektiv və əhatəli

sənədin hazırlanmasına görə öncə qurumun demokratiya və siyasi məsələlər üzrə komitəsinin məruzəçisi, britaniyalı deputat Robert Uolterə minnətdarlıq edib.

Mustafa Cəmilöglü arıncıca hesab etdiyini bildirib ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında konfliktin həlli yalnız hər iki tərəfin beynəlxalq hüququn prinsiplərinə riayət etməsi və sayğı göstərməsi əsasında, ilk növbədə də suveren dövlətlərin təsdiq olunmuş sərhədlərinin və ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi, dinindən və milliyətindən asılı olmayaraq bütün insanların

qanuni hüquqlarına hörmət əsasında mümkündür.

Onun sözlərinə görə, Uolterin məruzəsində və əlavə edilən qətnamə layihəsində başqa bir suveren dövlətin ərazisini zəbt edən işğalçının kimliyi kifayət qədər dəqiq və aydın şəkildə əksini tapıb - hansı ki, bu işğal nəticəsində 25 il ərzində minlərlə insan həlak olub.

"**Qətnamə layihəsinin 17-ci bəndində Dağlıq Qarabağdakı situasiya barədə informasiya toplanışına, müvafiq şəkildə problemin dinc yolla həllinə əngəl yaradan Ermənistan rəhbərliyinin ünvanına tamamilə əsaslı şəkildə ittihamlar yer alıb**", - deyər çıxışında o qeyd edib. Mustafa bəy təəssüflə vurğulayıb ki, Ermənistan beynəlxalq hüquqa məhəl qoymayaraq neinki Azərbaycanın ərazilərini işğal

altında saxlayır, həmçinin müttəfiq axtarışı ilə başqa ölkələrə qarşı təcavüzkarlıq edən və onların ərazisinin bir hissəsini zəbt etmiş ölkələri müdafiə edir.

Söhbət təbii ki, təcavüzkar Ermənistanın 1 nömrəli müttəfiqi və faktiki, ağası Rusiyadan gedir. Bu xüsusda M. Cəmilöglü daha sonra haqlı olaraq qeyd edib: "**Axı heç kimə sirr deyil ki, Ermənistan Ukrayna ilə guya dostluq əlaqələri saxlasa da, 2004-cü il martın 27-də BMT Baş Məclisində Rusiyanın Ukraynaya qarşı təcavüzünü və Moskvanın Kırım yarımadasını işğal etməsini müdafiə edib. Məhz o niyyətlə ki, Rusiya da Dağlıq Qarabağın işğalına dəstəyini davam etdirdi**".

"**Güman edirəm ki, işğalçı ölkəyə qarşı sanksiyalar yəqinlə effektiv və sərt ol-**

maqla ərazilərin tezliklə azad olunmasına xidmət eləməlidir" - deyib Kırım tatarlarının lideri. Haqqın.az saytına müsahibəsində isə o, əlavə edib ki, Uolterin məruzəsi kimi vacib sənədlər üzrə böyük iş aparılmalı idi ki, nəticədə onların qəbuluna nail olunsun: "**Təəssüf ki, AŞ PA-dakı Azərbaycan nümayəndə heyəti bu cür iş aparmadı**". Bunun əksinə olaraq erməni nümayəndə heyəti fəal idi, demək olar ki, bütün ölkələrin nümayəndələri ilə sıx münasibət qurmuşdular. Güman ki, ermənilər avropalı deputatları yalnız sözlə inandırmaqla kifayətlənmiş, başqa "arqumentlər"dən də istifadə ediblər. Açıq desəm, Azərbaycan nümayəndə heyəti daha pis işlədi".

Azərbaycanın yaxın dostuna təbii ki, belə bir dəstəyə

görə minnətdarlıq edirik. Amma əfsuslar olsun ki, AŞ PA-da Qarabağ məsələsində onun kimi obyektiv düşüncələr azlıqda olmasa da, çoxluqda da deyil. Hər halda, o da faktıdır ki, Ermənistanın işğalçı kimi göstərildiyi ikinci qətnamənin (Sərsəng su anbarı ilə bağlı) yəqinlə böyük səsle təsdiqlənib.

Əlbəttə ki, belə qətnamə və sənədlərin sayı nə qədər çox olsa, bir o qədər təcavüzkar Ermənistanın dünya birliyi qarşısında ifşası güclənər, onun manevar imkanları daralar. Eyni zamanda ermənipərəstliyi artıq şübhə doğurmayan Minsk Qrupu həmsədrlərinin Azərbaycana münasibətdə beynəlxalq hüququ sabotaj etmək imkanları da azalar. Ən önəmlisi, Cəmilöglünün da vurğuladığı kimi, Ermənistanın işğalçı müttəfiqi Rusiyaya qarşı da daha güclü cəbhə formalaşar.

Sarayda qonşu qonşunu niyə güllələyib?

“Gördüm ki, bununla söhbət eləməyə dəyməz, vurmaq lazımdır”

Sarayda qonşunun qonşunu güllələməsinin təfərrüatı məlum olub. Musavat.com xəbər verir ki, fevralın 2-də Abşeron rayonunun Saray qəsəbəsində yaşayan Kamran Babayev evinin qarşısında boyun və kürək nahiyəsindən aldığı güllə yaraları ilə xəstəxanaya gətirilib.

Abşeron Rayon Polis Qüdrətə daxilə nüfuz et- İdarəsi əməkdaşlarının hə- Qüdrətə daxilə nüfuz et- yata keçirdikləri əməliyyat mənəyən xəsarətlər də yeti- tədbirləri nəticəsində onun rib. Lakin qonşular onları ayıranda Kamran Qüdrətə qonşusu Qüdrət Kərimov “sabah söhbətimizi davam tərəfindən “Makarov” mar- etdirəcəyik” deyib. kalı tapançadan açdığı Qüdrət Kərimov deyir ki, atəş nəticəsində vuruldu- səhəri gün də mübahisə da- ğu müəyyən edilib. Sum- vam edib: “Ona dedim ki, bu qayıt şəhər xəstəxanasına yerləşdirilən yaralının və- hərəkəti düz eləmişən? Görürəm ki, bununla söhbət ziyəti ağır qiymətləndirilir. eləməyə dəyməz. Bircə onu Cinayəti törətməkdə şüb- fikirleşdim ki, bunu vurmaq həli bilinən Qüdrət Kəri- lazımdır”.

İstintaqa ifadə verən Qüdrət qonşusunu onu təhqir etdiyi üçün güllələdi- yini bildirib. Belə ki, hadi- sədən bir gün əvvəl Kam- ran Babayev sərxoş vəziy- yətə Qüdrətə yaxınlaşa- raq onu təhqir edib. Bu za- man qonşular əlbayaxa Rayon Prokurorluğunda dava ediblər. Həmin vaxt Kamran üzərindəki bıçaqla

Atasından qalan silahla qonşusu Kamran Babayevi güllələyən Qüdrət Kərimov onu öldürmək istədiyini söyləyib: “Peşman deyiləm. Fikrim var idi ki, öldür- rüm. Məni o yerə gətirib çat- dırılmışdı”.

Faktla bağlı Abşeron Rayon Prokurorluğunda başlanan cinayət işi üzrə araşdırmalar davam edir.

10 gün əvvəl qızı olan ana yol qəzasında öldü

Yanvarın 16-da saat 23 radələrində Sumqayıt şəhərində baş verən dəhşətli qə- zada vəfat edənlə- rin sayı 2-yə çatıb. Bu faciəvi qəzanın Sumqayıtda yarat- dığı geniş əks-səda hələ də davam edir. Qəzada ağır xəsa- rət alan Orucova Tutu Ədalət qızı - Vüqarın həyat yoldaşı dünənə qədər koma vəziyyətində idi. Lakin zərərçəkənlərin yaxınlarının xəbərle.com-a verdiyi məlumata görə, o, ax- şam saatlarında dünyasını dəyişib. Həkimlərin səyine bax- mayaraq onun həyatını xilas etmək mümkün olmayıb.

Bildirik ki, Orucova Tutu Ədalət qızının qəzadan təxmi- nən 10 gün əvvəl Əsmər adlı qızı doğulub. Yanvarın 16-da Sumqayıtda şəhər sakini Siyasət Bağ- rovun idarə etdiyi “VAZ-21015” və Bakı şəhər sakini Nizami Qocayevin idarə etdiyi “Chery” markalı avtomobillərin toq- quşması nəticəsində ağır yol qəzası baş vermişdi. Belə ki, Sumqayıtın tanınan, bacarıqlı gənclərindən sayılan Vüsal Orucov hadisə yerində dünyasını dəyişmiş və 4 sərnişin - Vüsalın qardaşı Vüqar, Siyasət Bağirov (Vüsalın qardaşının qayını), Vüqarın həyat yoldaşı Orucova Tutu və Siyasətin ni- şanlı xəstəxanaya yerləşdirilmişdi. Qəzaya səbəb “Chery” markalı avtomobilin sürücüsünün qaydanı pozması idi.

Şəfa üçün dərman içdi, daha betər oldu

Zaqatalada bir uşaq anası dərmandan zəhərlənib. Zaqatala Rayon Mərkəzi Xəstəxanasından (RMX) APA-nın Şəki-Zaqatala bürosuna verilən məluma- ta görə, fevralın 2-si axşam saat 21 radələrində ra- yonun Kəpənəkçi kənd sakini, 1983-cü il təvəllüdü Aysel Taleh qızı Mehdiyeva zəhərlənmə əlamətləri ilə xəstəxana- ya daxil olub.

Həkim müayinəsi və araşdırması zamanı məlum olub ki, bir uşaq anası olan 33 yaşlı Aysel Mehdiyeva yaşadığı ünvanda bədəninə baş verən ağrıları kəsmək üçün müx- təlif adda bir neçə dərman qəbul edib. Xəstəxananın reani- masiya şöbəsinə yerləşdirilən Aysel Mehdiyevaya lazımı tibbi yardım göstərilib, hazırda vəziyyəti orta-stabil qiymət- ləndirilir. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Montində, Nərimanov Məhkəməsinin həyatında 2 maşınlaq daş qaraj satılır.

Obyekt kimi də istifadə etmək olar. Pultla idarə olunan jalüz qapıları var. Tavanı lambrin, döşəməsi tametdir. Ayrılıqda da is- tifadəyə yararır. Sahibindən satılır, qiyməti bazar qiymətindən ucuz. Sənədi var.

Əlaqə nömrəsi (050) 264 49 99

“Coca-Cola Azərbaycan”ın 47 yaşlı rəhbəri harada və necə ölüb?

Tanınmış iş adamı, “Azerbaijan Coca-Cola Bottlers” (ACCB) şirkətinin baş direktoru Cem Becelin ölümü ilə bağlı bəzi detallar məlum olub. Musavat.com xəbər verir ki, hadisə “Port Bakı Residence”də baş verib. 47 yaşlı Cem Becel dostları ilə birlikdə ora idmanla məşğul olmağa gedibmiş. Saat 22 radələrində Cem Becel qəfildən özünü pis hiss edib. Dərhal təcili tibbi yardım çağırılıb. Həkimlərin müda- xiləsinə baxmayaraq, türkiyəli iş adamının həyatını xi- las etmək mümkün olmayıb.

Hadisə yerinə Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin və ra- yon prokurorluğunun işçiləri gəliblər. Meyit Məhkə- mə-Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyinin Nəsimi rayon şöbəsinə aparılıb. Cem Becelin in- farktdan öldüyü deyilir. Lakin şirkət direktorunun ölü- münün dəqiq səbəbi aparılacaq tibbi ekspertizadan sonra məlum olacaq.

Qeyd edək ki, Cem Becel “Azerbaijan Coca-Cola Bottlers Ltd”də 2014-cü ilin yanvarından baş direktor vəzi- fəsini icra edirdi. Mərhum uzun müddət basketbolla məş- ğul olub.

C.Becel 1969-cu ildə İstanbulda anadan olub. Subay idi.

Xaçmazda “VAZ 2106” polisi vurdu

Xaçmaz rayonunda iki piyadama maşın vurub. APA-nın şimal bürosunun verdiyi məlumata gö- rə, hadisə Gəndob -Yalama yolunun Nərəcan kəndi ərazisindən keçən hissəsində qeydə alınıb. “VAZ 2106” markalı 27 BE 109 dövlət nömrə nişanlı av- tomaşın iki piyadama vurub.

Onlar Nərəcan kənd sakinləri 1987-ci il təvəllüdü Yu- nusov Şahəddin Almaz oğlu və 1986-cı il təvəllüdü Əsə- dov Vasif Əkber oğludur. Hər iki şəxs Xaçmaz Mərkəzi Rayon Xəstəxanasına yerləşdirilib. Vəziyyəti ağır olan Xaçmaz Dəmiryol xətt polis şöbəsinin əməkdaşı Ş. Yun- sov Bakıda yerləşən tibb müəssisəsinə göndərilib. V.Əsədovun vəziyyəti isə orta ağırdır, müalicəsi davam etdirilir. Faktla bağlı araşdırmalar davam etdirilir.

Sərnişin avtobusu ilə yük maşını toqquşdu: yaralılar var

Yevlaxda yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. Avtos- fer.az elt-və istinadən xəbər verir ki, Əvəz Nə- cəfovun idarə etdiyi Bərdə istiqamətində hərə- kətdə olan “Ford” markalı sərnişin avtobusu ilə Sakit Həsənovun idarə etdiyi “Ford” markalı yük avto- mobil toqquşub.

Nəticədə yük avtomobilində olan 2 nəfər sərnişin yün- gül bədən xəsarəti alıb. Hadisə şahidlərinin sözlərinə gö- rə, qəzaya səbəb yük avtomobilinin qəflətən Şəki-Bərdə marşrutu ilə hərəkət edən sərnişin avtobusunun qarşısına çıxması olub.

Faktla bağlı Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi tərəfindən araşdırma aparılır.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur “Karl Etorts” firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keç- miş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gjozləmədən - lateks hələqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Kişilər!!! Axırmıçı şansı!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kö- mək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

* Cinsi zəiflik, meyllin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)

- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərminsiz müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Mərhum Aşıq Xanların oğlu, 33 yaşlı aşıq Azər 3 ildir Hepatit xəstəliyindən əziyyət çəkir. Onun ayağında "fil xəstəliyi" - kəskin şiş aşkarlanıb. Həmçinin onda sürətli piylənmə gedir. Son günlər aşığın səhhəti daha

Ağır xəstəlikdən əziyyət çəkən aşıq kömək istəyir

Aşıq Azər: "Yenidən səhnəyə qayıtmaq istəyirəm"

da pisləşib və artıq yatağından dura bilmir. İki aşızlı uşaq atası olan aşıq bildirir ki, xəstəliyin müalicəsi İsraildə mümkündür və müalicəsi 60 min dollara başa gəlir.

Aşığa maddi yardım məqsədi ilə facebookda "Aşıq Azərin müalicəsinə yardım edək" qrupu yaradılıb və onun üçün pul toplanmağa çalışılır.

Musavat.com olaraq biz də aşıqı Badamdarda yerləşən evində ziyarət etdik. 3 ildir ki, xəstəlikdən əziyyət çəkən aşıq söhbətə səhhətindəki problemlərdən danışaraq başladı: "Hazırda durum pisdür. Çalışdım ki, hər şeyin öhdəsindən özüm gəlim. Ölkə daxili və xaricində xəstəxanalarda yatmışam. Elə oldu ki, ayağımda şişkinlik əmələ gəldi, onu düzəldə bilmədim. Şiş bəzən çəkilərsə də, sonra yenidən geri qayıdırdı. Artıq ayağımdakı şiş yüksək həddə çatdı. Analizlərdə Hepatit çıxdı. Onu da öz gücümə müalicə etməyə çalışdım. İndi isə maddi durumum yetərli deyil. Dostların qərarı gəldir ki, xəstəliyimi ictimailəşdirək. Siz də çox sağ olun ki, gəlmisiniz. Durumumu ictimailəşdirən xəbər portallarına təşəkkür edirəm".

Ötən gün millət vəkili Qənirə Paşayeva sizi ziyarət edib. Musavat.com saytına açıqlamasında bildirib ki, müayinə olunmaq üçün xəstəxanaya aparılacaq sınız...

- Qənirə xanım baş çəkməyə gəlmişdi, qeydlərini götürdü. İnşallah, yaxşı olar, qismətdir. Fevralın 3-ü müayinə olunmaq üçün xəstəxanaya aparılacağam. Müayinədən sonra yaqın ki, xəstəxanaya yerləşdiriləcəyəm.

Müalicəniz İsraildə mümkündür və bunun üçün 60 min dollar lazımdır. İsraildə müalicənizin mümkün olduğunu siza yerli, yoxsa xarici həkimlər bildirib?

- Burada İsrailin xəstəxanası var. Bu rəyi onlar veriblər. Məbləğ əldə olunana kimi Bakıda müalicə olunacağam. Gərəkli məbləğ yığılsa, İsrailə göndəriləcəm.

Hepatitdən əziyyət çəkirsiz. Ayağımda da fil xəstəliyi - kəskin şiş aşkarlanıb, həmçinin, bədəninizdə sürətli piylənmə gedir. Həkimlər müalicəniz barədə nə deyir? Sağalmağınız nə qədər müddətə çəkəcək?

- Hepatitin müalicəsi 5 il çəkir. Ayağımda fil xəstəliyi var. Müayinədən sonra həkimlər nə qədər müddətə sağalacağımı deyəcəklər. Piylənmənin qarşısını almaq üçün cərrahiyyə əməliyyatı olunmalıyam, mədəmi qiiltməlidirlər. Xəstəliklər bir-birinə qarış-

dığı üçün həkimlərə də çətinlik yara-
dır.

- Durumunuzu ictimailəşdikdən sonra Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi sizinlə əlaqə saxlayıb?

- Qənirə xanım nazirliyə məlumat verib. Onlar da bildirdilər ki, aşığın durumu ilə maraqlanırdı. İmkan dairəsində bu işlə məşğul olarıq.

- Facebook sosial şəbəkəsində siza yardım məqsədilə "Aşıq Azərin müalicəsinə yardım edək" qrupu yaradılıb. Orada aktiv olan xanımla əlaqə saxladıq. Bildirdi ki, sizin dostunuzdur, sizin adınıza hesab açmaq istəyir, lakin siz ona etibar etmə verməlisiniz. Bəzən insanlar xəyriyyə məqsədi adı ilə yardım etmək istəyənləri aldadırlar. Ona görə özünüz hesab açmaq istəyirsiniz və sosial şəbəkələrdə məlumat versəniz, insanlar doğru ünvanı pul köçürərlər.

- Bəli, mənə də deyirlər ki, özüm hesab nömrəsi açım. İnşallah, müayinə üçün xəstəxanaya gedəndə banka gedib hesab açdıracağam. Ondan sonra bu haqda mətbuata açıqlama verəcəyəm. O zaman yardım etmək istəyən insanlar rahatlıqla ürəklərindən keçən və gücləri çatan məbləği oraya köçürərlər.

- Müalicəniz üçün lazım olan

məbləğ böyükdür. Fərdlərin köməkliliyi ilə çətinliklə toplanar. Qənirə xanım da bildirib ki, sizə maddi cəhətdən dövlətin, iş adamlarının dəstəyi mütləqdir.

- Dövlətdən, iş adamlarından mənə kömək etməsini istəyirəm. Yenidən səhnələrə qayıtmaq istəyirəm. Hazırda yeriməyə, hətta oturmağa da çətinlik çəkirəm. Hər şey yardım edəcək insanlardan asılıdır. Kömək edənlər sağ olsun. İki azyaşlı övladım var. Evin tək qazanc gətirəni isə mənəm.

- Sənət dostlarınız siza baş çəkirmisiz?

- Bəzi sənət yoldaşlarımla gəlib səhhətimlə maraqlanırdı. Ünsiyyətə gələn çox sənətçi, xalq artisti, aşıq var. Hələ ki maraqlanan azdır. Gəlsələr də, gəlməsələr də sağ olsunlar.

Qeyd edək ki, Aşıq Azər müsahibədən sonra Bank Respublikada hesab nömrəsi açıdırıb. Aşığa yardım etmək istəyən şəxslər üçün həmin nömrəni təqdim edirik: Bank Respublika kod-380194401151751001 şəxsiyyətin seriyə nömrəsi- 14040620

Onu da bildiririk ki, hesabla MİLLİ ÖN terminaları vasitəsilə istənilən yerdə də ödəniş etmək mümkündür.

□ Könül İBRAHİM
□ Foto: Məhəmməd TÜRKMƏN

Apteklərdə dərmanların baha və keyfiyyətsiz olmasının sirri

Adil Qeybullayev: "Dərmanlar müvafiq tələb olunan şəraitdə saxlanılmadıqda təsir gücünü itirir"

Apteklərdə dərmanların qiymətində artım müşahidə edilir. Alıcılar bir sıra dərmanların həm baha, həm də keyfiyyətsiz olmasından gileylənir. Baş çəkdiyimiz apteklərdə əcazılardan dərmanların qiymətindəki artımın səbəblərini soruşsaq da, tutarlı cavab ala bilmədik.

Müvafiq vəziyyətə öz etirazını bildiren alıcı Sərdar Məmmədov dərmanların bahalı olduğunu deyib bir sıra xəstəliklərini "türkçərə" ilə müalicə etdiyini dedi: "Dərman elə bir şeydir ki, bəzən onu almaq çətin, su qədər vacib olur. Ancaq gəlib qiymətləri görəndə adam şoka düşür. Balaca bir həb 20-25 manat. Dünyanın heç yerində, mənə, belə qiymətlər yoxdur. Bəzən baha qiymətə aldığımız dərmanların heç təsiri də olmur. Ona görə də dedə-babalarımızdan qalan türkçərələrə baş vururam. Nə edim, od qiymətinə keyfiyyətsiz dərmanı alıb ac qalım?!"

Xatırladaq ki, bugünlərdə süni qiymət artımı ilə bağlı "AVIS" aptek şəbəkəsinin direktoru həbs edildi. Parlamentin son iclasında çıxış edən Səhiyyə komitəsinin sədr müavini Musa Quliyev də "Dərman vasitələri haqqında" Qanuna iki mühüm dəyişiklik edilməsini dərman vasitələrinin əlavə də-

yər vergisindən (ƏDV) azad edilməsi və ya bunun minimuma endirilməsini təklif edib. Deputat həmçinin dərmanların saxlanması üçün gömrükdə vəziyyətin yaxşı olmadığını, buna görə də dərmanların keyfiyyətinin itdiyini bildirib. "Manatın devalvasiyası ilə bağlı son 1 ayda dərman vasitələrinin qiymətlərində 45-50 faiz artım müşahidə edilir. Bu da ehtiyacı olan insanlara çətinlik yaradır. Azərbaycan idxal olunan dərman vasitələri gömrükdə terminalda saxlanılır. Onlar tərkibi və keyfiyyəti Səhiyyə Nazirliyinin laboratoriyasında yoxlanıldıqdan sonra satışa buraxılır. Təcrübə göstərir ki, bu ekspertiza və sənədlərin dəqiqləşdirilməsi 6 aya qədər çəkir. Lakin dərmanların saxlanması üçün gömrükdə vəziyyət yaxşı olmadığından keyfiyyət itir və bu, insanların haqlı narazılığına səbəb olur. Məsələn, deyirlər ki, bizim dərmanların keyfiyyəti xaricdəkilər-

dən aşağıdır. Bunun da səbəbi qeyd etdiyim səbəblərdir. Təklif edirəm ki, dərmanlar terminalda deyil, topdansatış anbarında saxlanılıb və sonra satışa buraxılsın".

Maraqlıdır, doğrudanmı, dərmanların keyfiyyətinin itməsinə səbəb onun gömrükdə əlverişsiz şəraitdə saxlanmasıdır?

Əslində dərmanlar necə saxlanmalıdır?

Səhiyyə Nazirliyinin 02.10.2006-cı il tarixli 153 sayılı əmri ilə təsdiq edilmiş "Aptek təşkilatının yaradılması və fəaliyyəti üzrə" və "Dərman vasitələrinin topdansatışına olan" tələblərə görə anbarda olan bütün dərmanlar hündürlüyü 14,5 santimetrdən az olmayan altlıqlarda yerləşdirilməlidir. Bütün dərman vasitələri orijinal qablaşmada etiketi çöldürülməklə yerləşdirilməlidir. Vaxtı keçmiş dərmanlar aktlaşdırılıb, ayrıca saxlanılmalıdır. Dərman preparatları istehsalçı müəssisə tərəfindən göstərilmiş şərtlərlə, hərərat, nəm və işıqlıq rejiminə riayət olunmaqla, onların fiziki-kimyəvi xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq ayrı saxlanılmalıdır. İşıqdan qorunmalı olan dərman vasitə-

ləri qaranlıq otaqda və içərisi qara rəngə boyanmış kip qapıları olan şkafda və ya kip vurulmuş yeşiklərdə yerləşdirilməlidir. Rütubətdən qorunmanı tələb edən dərman vasitələri sərin yerdə, rütubəti keçirməyən materiallardan (şüşə, metal, alüminium, plastmas) hazırlanmış hermetik bağlanan qablarda saxlanılmalıdır.

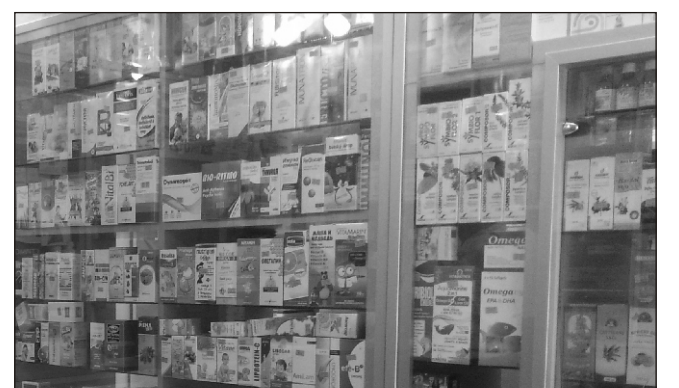
Tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybullayev dərmanlarla bağlı mövzunu hazırda çox ciddi xarakter aldığını dedi: "Hazırda dərmanlarla bağlı məsələ ciddiləşir və əlavə dəyər vergisindən azad olunması məsələsi ortaya çıxır. Bəzi dərman preparatlarının ola bilər ki, qiymətlərində müəyyən dəyişikliklər olsun. Hazırda dərman vasitələrinin qiymətinə çox ciddi nəzarət həyata keçirilir. Çünki əhali arasında narazılıqlar çoxdan var. Bununla bağlı da artıq bir neçə şirkətin işi yoxlanır. Dərmanların qiymətinin enməsi prosesi gedəcək. Ancaq bir məsələ var ki, həddən artıq bahalı olan keyfiyyəti, Avropa istehsalı dərmanlar var ki, onların qiymətinin aşağı salınması real deyil. Ümumiyyətlə, əhalinin daha çox istifadə etdiyi dərmanların

qiymətində ucuzlaşma tendensiyası var və onların ucuzlaşması üçün də Tarif Şurası ciddi şəkildə nəzarət edir. Amma dərmanların həddən artıq ucuz satılması da real deyil. Çünki sahibkar bu dərmanları alıb gətirir və onun burada nəşə marağı olmalıdır. Dərmanların qiymətinin aşağı düşməsi üçün gömrük rüsumlarının aşağı salınması, əlavə dəyər vergisindən azad edilməsi kimi konkret tədbirlər görülməlidir ki, qiymətlər endirilə bilsin".

Dərmanların gömrükdə əlverişsiz şəraitdə saxlanılıb keyfiyyətinin itməsi məsələsinə gəlincə isə A.Qeybullayev dərmanlar müvafiq tələb olunan şəraitdə saxlanılmadıqda onun təsir gücünün itdiyini dedi: "Dərmanlar ilkin istehsal yer-

rindən götürüldükdə müvafiq temperaturda saxlanılıb və başqa-başqa qablaşdırıcı vasitələrlə ölkəyə gətirilir. Bu dərmanların gömrükdə və ya haradasa qalmasından asılı olmayaraq o şərait təmin olunmalıdır. Mən gömrükdə dərman vasitələrinin nə qədər qaldığını, qəsdən saxlanıldığını deyə bilmərəm. Amma hər halda, harada saxlanmasından asılı olmayaraq dərman vasitələrinin saxlanma şəraitinə riayət olunmalıdır. Əgər buna riayət olunmursa, aşağı temperaturda saxlanılmalı olan vaksinlər öz təsirini itirir. Ona görə də bu qaydalara yalnız gömrükdə deyil, hər yerdə riayət olunmalıdır".

□ Günel MANAFLI
□ Fotolar müəllifdir

MUSAVAT

Son səhifə

N 26 (6347) 4 fevral 2016

Qocalmanı ləngidən dərmanlar

Alimlər çoxdan fikir veriblər ki, bəzi dərmanlar və maddələr insanın həyatını uzatmaq, qocalmanı ləngitmək qabiliyyətinə malikdir. Belə dərmanlar "heroprotektor" adlandırılır, yəni "qocalığı qarşısını alan dərmanlar".

Belə dərmanlardan biri şəkərli diabet xəstəliyinin müalicəsində istifadə olunan metformin dərmanıdır. Rus alimləri tərəfindən laborator siçovullar üzərində aparılan eksperimentlər göstərib ki, metformini qəbul edən heyvanlar daha çox yaşayır. Həmçinin bu preparat onlarda süd vəzi xərçənginin inkişafını ləngidib.

Melatonin maddəsində "heroprotektor" adlandırmaq olar. Bu maddə insan orqanizmində qaralıqda ifraz olunur və yuxunu tənzimləyir. Işıqda ifraz azalır. Eksperimentlər zamanı bu maddənin siçovullar və siçanlara yeridildikdə onların ömrünün xeyli uzandığını müəyyən edilib. Melatonin onkoloji xəstəliklərin müalicəsində də istifadə olunur.

Resveratrol (polifenol) maddəsi üzüm çeyirdəklərinin və qırmızı çaxırın tərkibinə daxildir. Bu maddə cavanlaşdırıcı təsire malikdir, qocalmanı ləngidir, ürək-damar sistemi xəstəliklərindən qoruyur. Hazırda bütün dünyada qocalmanın qarşısını alan dərmanlarla bağlı geniş araşdırmalar davam edir və müsbət nəticələr verir.

16 ildir dünyanı gəzir

Dünyanı 4 uşağı və 1928-ci ildə istehsal olunmuş maşını ilə gəzən argentinalı Zapp ailəsi 60 ölkədən sonra Türkiyəyə gəlib. Sabit gəlirləri olmadan dünyanı dolaşan ailə Türkiyədə bir internet saytının sahibi olan Duyğu Şar adlı qadının evində qonaq olub.

14 yaşlı Pampa, 11 yaşlı Tehue, 9 yaşlı Paloma və 7 yaşlı Valabi adlı uşaqları ilə qarşılanan Herman və Candelaria Zapp cütlüyü səyahətlərindən də bəhs ediblər. Herman Zapp 4 min dollarla yola çıxdıqlarını, 6 ay sonra pulları bitse də səyahətlərinə davam edə bildiklərini

açıqlayıb. 4 övladları ilə birlikdə dünyanı gəzən ailə bunun çox maraqlı olduğunu düşünür.

Aqressiv uşaqla necə davranmalı?

yanarın:

- Uşaqların həyatının sosial şəraitinin pisləşməsi.
- Ailə tərbiyəsinin düzgün təşkil olunmaması.
- Məktəbdə uşaqların sinir-psixi vəziyyətinə diqqət yetirilməməsi.
- Uşağın baş beyinin zədələnməsi kimi ağırlaşmalarla nəticələnən patoloji hamiləlik və doğuşların sayının artması.

Bəs aqressiv uşaqlarla necə davranmalı? Bundan ötrü:

- Səs tonunuza diqqət edin.
- Fiziki cəza olmaz.
- Nümunə olun.
- Müsbət davranışları mükafatlandırın.
- Səbirli olun və izah edin.
- Sosial normaları izah edin.
- Uşağınızı tanıyın.
- Səhvlərini deyin.
- Ailə üzvlərinin sözü bir olsun.
- Uşağınıza qarşı "sən tərssən", "aqressivsən" və s. kimi ifadələr işlətməyin. Belə olduqda o, daha da aqressivləşər.

Ən əsası, övladınızı bir şəxsiyyət kimi qəbul edin və ona hörmət edin. Unutmayın ki, uşağınızın gələcəyi sizin bu gün onu tərbiyə etməyinizdən asılıdır (dushunce.az).

"Xərçəngəm" deyərək, 400 min pul yığdı

Amerikada süd vəzi xərçəngi səbəbi ilə xərçəng xəstəlikləri ilə mübarizə fondundan 400 min dollar alan qadının onkoloji xəstə olmadığı ortaya çıxıb. Tracy Dart adlı qadın xərçəng olduğunu açıqladıqdan sonra "Komen" cəmiyyəti onun üçün maddi yardım toplamağa başlayıb. Pul yığılması üçün kampaniyalarda iştirak edən qadının xəstə olmadığı ortaya çıxdıqda isə polis axtarısa başlayıb.

Tracy Dartın ailəsi isə onun böyrəyində problemlər olduğu üçün həkimə getdiyini, xərçəng xəstəliyi ilə bağlı heç bir məlumat olmadığına açıqlayıb. "Saxta xəstə" haqqında xəstəxanada da heç bir məlumat olmadığından ona yardım toplayan kompaniyanın üzvləri də sosial şəbəkədə açılan hesabı bağlayıblar. Dartın xəstəlik adı ilə pul qazanmağa çalışdığı düşünülür. 400 min dollar həcmində maddi yardım toplayan qadının hazırda harada olduğu haqda məlumat yoxdur.

QOÇ - Bəxtinizə təzadlı bir gün düşüb. Hadisələrin gedişatı gah müsbət, gah da mənfi müstəvidə cərəyan edə bilər. Odur ki, ayıq-sayıqlığınızı artırmalı, prosesləri dərinlən analiz etməli və məqamında addım atmalısınız.

BUĞA - Astroloji göstəricilər yalnız saat 12-yə qədərki vaxtı gərginlik içində başa vuracağınızı bildirir. Həmin zamanda maksimum ehtiyatlı olmalısınız. Qalan saatlarda isə çox şey ürəyinizcə olacaq.

ƏKİZLƏR - İlk iş saatları passiv başlasa da, nahara yaxın nəzərdə tutduğunuz planların əksəriyyəti öz həllinə yaxınlaşmağa başlayacaq. Amma gərək hər şeydən əvvəl ünsiyyət qurduğunuz şəxslərin etibarını yoxlayasınız.

XƏRÇƏNG - Səhhətinizi qoruya bilsəniz, gün ərzində heç bir çətinliklə rastlaşmayacaqsınız. Ulduzlar ailə-sevgi münasibətlərindəki soyuqluğu aradan qaldırmağınızı tövsiyə edir. Hissləri sındırmaqdan əl çəkin.

ŞİR - Yaxşı olar ki, gün ərzində bütün diqqətinizi pulla bağlı məsələlərə yönəldəsiniz. Əgər realığa uyğun addım atsanız, səmərəli nəticəni görecəksiniz. Bütçənizlə bağlı irəliləyişlər də gözlənilir.

QIZ - Sakit bir təqvim yaşayacaqsınız. Ara-sıra fikir və düşüncələrinizdə təlatümlər baş qaldırsa da, bunu kənardan heç kim bilməyəcək. Əgər maddi imkanınız yol versə, səfərə çıxmaq olar.

TƏRƏZİ - Saat 14-ə qədər əsəblərinizi ci-lovlaya bilsəniz, qalan saatlarda heç bir narahatçılığınız olmayacaq. Qarşınıza pulla bağlı çıxan problemlərin əksəriyyəti aktivliyinizdən asılı olaraq aradan qalxacaq.

ƏQRƏB - Ümuman gərgin gün olsa da, özünüzü ci-lovlamağı bacaracaqsınız. Əgər hansisa məsələdə tərəddüdünüz varsa, mütləq etibar etdiyiniz şəxslərin məsləhətlərindən yararlanın. Səfərə çıxmayın.

OXATAN - Adi günlərdən birini yaşayacaqsınız. Hansisa qeyri-adi yenilik və ya uğursuzluq gözləməyin. Amma iqlim dəyişkənliyi daxili orqanlarınızda (ələxüsüs də böyrək və yüngül bağırsaqlar) yüngül ağrıları yarada bilər.

OĞLAQ - Əsas diqqətinizi maliyyə problemlərinin həllinə yönəldin. Çünki indi - planetiniz olan Saturnun təsir gücünün artdığı bir vaxtda bunu bacarmasanız, qarşıda sizi uzunmüddətli kasıbçılıq gözləyə bilər.

SUTÖKƏN - Bəri başdan nəzərdə saxlayın ki, ixtiyarınızda olan bu gün bürcünüzün ən aktiv dövrünə çevriləcək. Hansisa uğursuzluq haqqında düşünməyə lüzum yoxdur. Əksinə, uğurların astanasına yetişəcəksiniz.

BALİQLAR - İlk öncə bildirik ki, hazırda ciddi bir seçim qarşısındasınız. Tərəddüdləriniz çox olsa da, özünüzü ələ almalı, cəsarət göstərib seçiminizi etməlisiniz. Yeni sövdələşmələr üçün ideal vaxtdır.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İşçi robotlar

Yaponiyanın Kyoto şəhərində açılan bir bitki yetişdirmə ərazisində yalnız robotlar çalışır. İşçi robotlar bitkilərin yetişdirilməsi və toplanması ilə bağlı bütün işləri yerinə yetirir. Üstəlik, bunu edərkən heç bir insan onlara kömək etmir. Spread adlı şirkətə məxsus 4400 kvadrat metrlik ərazidə yaradılan bitki yetişdirmə sahəsində hər gün 30 min ton göyörti yetişdirilir. Şirkət rəhbərliyi hər gün yarım milyon ton göyörti yetişdirmək istədiklərini deyib. Şirkət nümayəndələrindən olan Koji Morisada hələ də toxumların insanlar tərəfindən səpildiyini, lakin qalan bütün işlərlə robotların məşğul olduğunu deyib.

Səhifəni hazırladı: SAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.